

уен ЗКП-13
К63

Обязательный экземпляр

Ставмузыка пролетарияс, студияс!

5428к
66.61 (2Рос-6ко)
В56

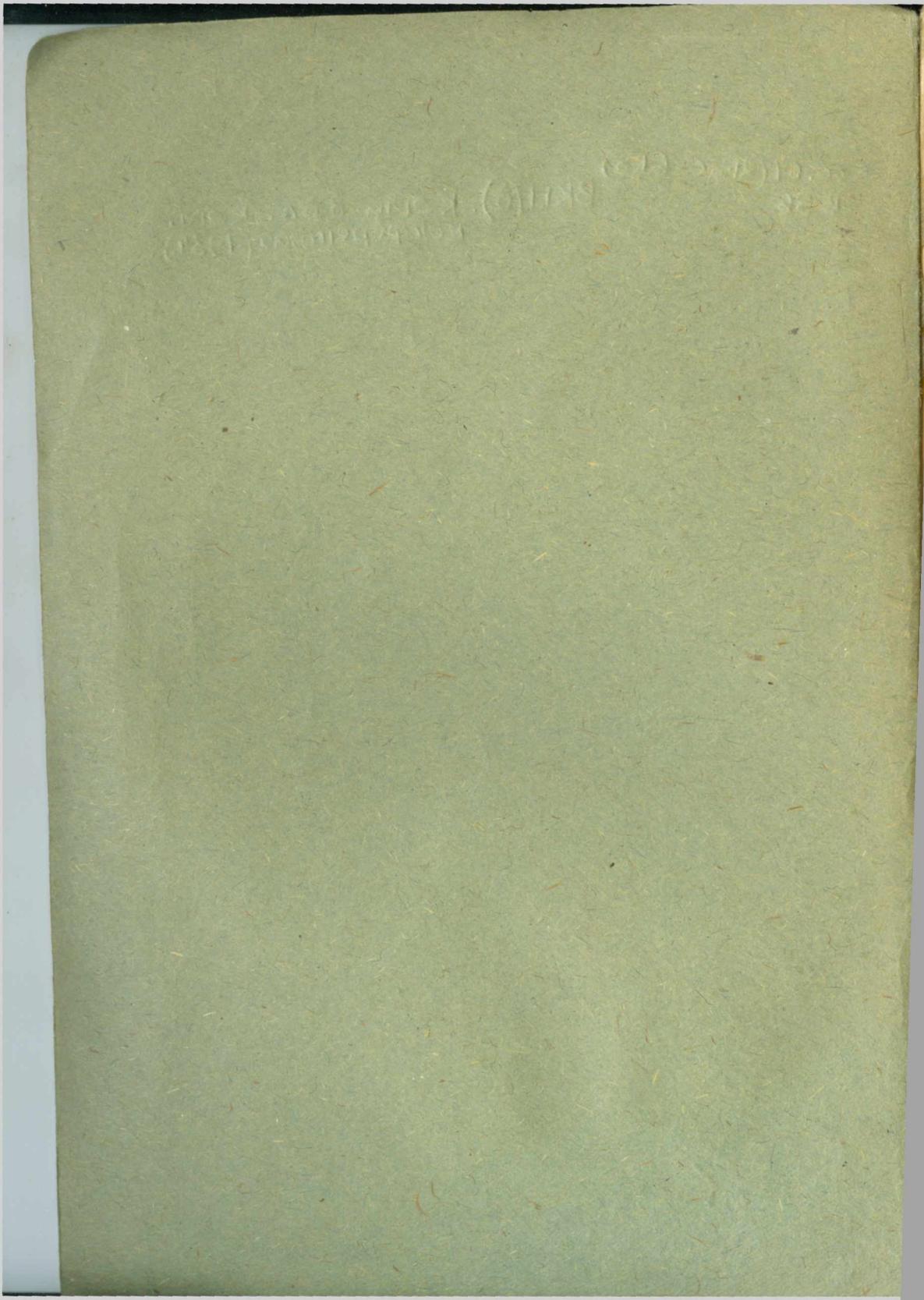
Коми республиканская
библиотека
КРАСНОДАРСКИЙ

ВКП(б), Коми обл. ком.
конференция (1934).

**КОМИ ОБЛАСТУВ СА
ХІІІ ПАРТКОНФЕРЕНЦІЈАЛӨН
ШУӨМЈАС**

КОМИ ПАРТИЗАТ
СЫКТЫВКАР — 1934

165106

86

ЗКП-13
К63

Ставмуывса пролетаріјјас, օтувтчօј!

ВКП(б). Коми обл. коми.
Конференция (1934)

КОМИ ОБЛАСТУВСА XIII ПАРТКОНФЕРЕНЦИЈАЛОН ШУОМЈАС

1934 во, јанвар 3-8 лунјасօ

5428к

Коми республиканская
библиотека
им. В. И. ЛЕНИНА

р е

КРАЕВАЯ НАУЧНАЯ
№ 105/106
Средне-Волж. Края

КОМИ ПАРТИЗДАТ
СЫКТЫВКАР — 1934

Копировать (1/2)
Копировать (1/2)

Редактор Ф. Паршук ов.

Техн. редактор М. Шестаков.

Партиздат № 27. Уполн. Облита № 1264. Заказ № 363. Тираж 5000 экз. Формат 62×94, 1/16, 31² печ. листов. 48000 зн. п. л. Сдано в набор 23/1-34 г.
Подписано к печати 13/II-34 г.

Типография Коми ГИЗ-а, Сыктывкар, Коммунистическая, 2.

ВКП(б) ВОЈВЫВ КРАЈКОМ УЖ ЈЫЛЫГ

Сорокін јортлыг ВКП(б) Војвыв Крајком уж јылыг доклад кывзём да сы куџа сорһитём бёрын ВКП(б)-лөн Коми областувса XIII конференција лыдџё ВКП(б) Крајкомлыг политическёј виџсё вескыдён да практическёј ужсё тырвыјё удовлестворителнөјөн.

ВКП(б) Крајком испытаннөј болшеви́стскёј вескөдлём улын крајувса парти́ннөј организа́ција, Војвыв крајса робочөјјас, колхозникјас да ужалыг јөз крајувса IV партконференција кежлө да ВКП(б) ставсојузса XVII сјезд кежлө локтёны социализм стро́итан став участокјас вылын гырыг вермөмјасөн.

Војвыв крај пөрис СССР-са вөрпромышленност ыжыд центрө, оформитчис кыџи вөрэкспорт сетыг ыжыд комбинат. Стро́италөма вым заводјас—вөрпимитөмлөн гигантјас, кушөмјас абуөс став му пастаас. Вөрпимитан промышленностлөн кыптө техническёј судтаыс да еңергијаөн вооружитчөмыс. Вөчөма төдчана восков вөрлезөм механизи́рујтөм куџа. Содис продукцияыс кокһи да сөкыд промышленностлөн,—ставыс тајө висталө сы јылыг, мыј Војвыв крај пыр өтарө мунө во зө социалистическёј индустриализа́ција туј куџа.

Војвыв крај пөрис дорвыв коллективиза́ција крајө. Колхозјас өтүвтёны 69,4 пр. гөм да шөркод овмөсјасөс. 1933 воын колхозјас көҗисны 80 пр. став көза площадыс. Урожай идралан площадыс 1933 воын воис 1088 сурс гектарөз. Һаңјаслөн урожайностыс 1932 воын серҗи кыптис 33,3 пр. вылө, һаң чукөртөмыс 1933 воын колан во серҗи содис 46 пр. вылө. Та вөсна крај 1933 воын 1932 во серҗи һаңсө бөстис 18 миллион пудјөн унжык, шабди 376 сурс пудјөн унжык, картупель 12 мил-

лон пудјон унжык. Крајын котыртөма 7 МТС, көні ужалө 370 трактор. Візму овмөсөс кыпөдөмын да паскөдөмын, колхозјасөс јонмөдөмын ыжыд рол ворсісны політотделјас, кодјасөс лөсөдөма партіјаса радејтана вожд Сталін јорт возмөстчөмөн. Скөтвізөмын Івановскөј областкөд ордіясөмө пырөмөн Војвыв крајса колхозњікјас да ужалыс јөз став Совет страна возын бөстісны ас выланыс зев кывкутана көсјысөмјас соціалістическөј скөтвізөм кыпөдөм да паскөдөм куға. Партіјаса вожд Сталін јортлыс лозунгсө олөмө пөртөмөн, Војвыв крајса колхозјас муноны болшевістскөјјасө пөртчан туј куға, а колхозњікјас выл зажіточнөј олөм лөсөдан туј куға.

Ужалыс јөзлыс матеріално-бытөвөј оланногсө бурмөдөм куға, културнөј строітелство куға да пролетарскөј спеціалістјаслыс выл кадрјас лөсөдөмын Војвыв крајлөн бөстөма ғырыс вермөмјас, но најө, індустріја да коллектвізаціја ыжыд өдіасөн паскалігөн, век-жө оз вермыны ставнас могмөдны кадрјас колөмсө да ужалыс јөзлыс јона кыптыс корөмјассө.

Луныс-луно быдмөны, јонмөны, воспітывајтчөны сојасөн да сурсјасөн выл да выл ударњікјас, промышленностын, вөрлезөмын, колхозјасын соціалізм строітыс ентузіастјас.

Ставтәјө вермөмјассө Војвыв крајувса парторғаңизаціја бөстіс Крајком вескөдлөм улын, классөвөј врагкөд да сіјө агентуракөд партіја пыщкын—вескыдывыв оппортуњізмкөд, кыңи медыжыд опасносткөд өніја кадын, „шугавыв“ оппортуњізмкөд да накөд мірөн олысјаскөд чорыд тышын, ужын болшевістскөј өдіас вөсна, ужалөмын выл методјас вөсна—вөр вөсна сталінскөј поход методјас вөсна тышын.

Војвыв крајувса партіјнөј орғаңизаціја лөктө Крајувса IV конференціја кежлө, ВКП(б) ставсојузса XVII сјезд кежлө партіја леңінскөј ЦК гөгөр да ставмувывса робочөј класс вожд Сталін јорт гөгөр некорна вөвләтөма котыртчөмөн да өтувјалунөн. Тәјө котыртчөмыс да леңінскөј өтувјалуныс—зумыд подув сылы, мыј партіја Крајком болшевістскөј вескөдлөм улын,

Војвывса большевикјас і воџо кутасны бојевџа пџртны олџмџ крај воџын сулалыг моџјассџ дај закрџпитасны Војвыв крајлы места Сџветјас странаса медвоџын муныг крајјас да областјас радын.

Партџјнџ конференцџја торјџн ставсџлџмсањ пасџџ Комі областџс соцџалџстџческџја кыпџдџмын партџја Крајкомлыг торја ыџыд ужсџ. Партџја Крајкомџн лџнџнскџ націоналнџ політџка чорыда нуџдџм, быдлунја оператџвнџ вескџдлџм, конкретнџ практџческџ отсџг—ставыс тајџ отсалџс комі партџјнџ орџгаџзацџјалы сувтны ассыс ужсџ чорыда бурмџдан туј вылџ да соцџалџзм стрџітан медгырыг участокјас вылын јона тџдчана прорывјас бырџдан туј вылџ.

ВКП(б) Војвывса Крајкомлџн 1932 воын август 20 лунса, 1933 воын апрџл 2 лунса да нојабр 10 лунса шуџмјасыс большевикјас самџн ердџдісны медгырыг џелучкџјассџ комі парторџгаџзацџја ужын, лоісны ужавны бојевџј программаџн, кодјасџс олџмџ пџртџмыс кыпџдіс політџческџј актџвност да ужын воџмџстчџм областын ужалыг јџзлыг, кыпџдіс парторџгаџзацџјалыг классџвџј суслунсџ, індіс џџі вескыд туј медыџыд кџџајствџнно-політџческџј кампањнџјасын комтчџмјассџ венны.

Соцџалџзм течџмын Комі област локтџ партџја XVII сјезд кеџлџ гырыг вермџмјасџн, кодџ торја вынџн вігталџ, мыј Комі областлџн Војвыв крајџ пырџмыс ем јон фактор областлы став народнџј овмџссџ воџџ нџшта гырыг џдјасџн соцџалџстџческџја перестроітџмын.

Комі областувса XIII партконференцџја сувтџдџ партџја Крајком воџын Комі областын соцџалџзм стрџітџм куџа со кушџм моџјас, кодјасџс разрешітџм корџ партџја Крајкомсањ торја вџімањњџ да отсџг:

1. Тџд вылџ бостџмџн, мыј ва транспортлџн џнја состојанњџыс вел тџдчымџнја усложњајтџ областлыг народнџј овмџс воџџ вылџ кыптџмсџ, корны ВКП(б) Крајкомлыг нуџдны мерајас тоннаж содтџмын кыз Еџва бассейнын, сіџ-жџ і торјџн-нџн Печџра бассейнын, пуктыны торја вџімањњџ лапкыда пукалыг суднојас содтџм вылџ, а сіџ-жџ Сыктывкарын ва транспортлы

самостојателној административној управлењо лосодом коланлун выло.

2. Корны ВКП(б) Крајкомлыг отырышаон разрешитны вопрос социалистическој скотвиџом кыподоом да паскодоом жылыг, тундроустројство вопросјас выло торја вымањо пуктоомн.

3. Конференција коро ВКП(б) Крајкомлыг одјошыка могмодны вопрос Јемва род скотыг племенној скотвиџан выл совхоз организујтом жылыг, а сја-жо Печераын вов виџан совхоз.

4. Конференција коро ВКП(б) Крајкомлыг нуодны колана мерајас областын целмулозној завод стројтом жылыг вопрос помозыс могмодом куџа.

5. Комі областса овмос јуконјасын вылын квалификацијаа кадрјасон (агрономјас, вөр промышленностын специалистјас, тујвочыг специалистјас) обеспечитомын дескаломсө пыџди пуктоомн, конференција коро ВКП(б) Крајкомос артавны коланлунсө обеспечитны областос тырмымонја специалистјас кадрон.

6. Корны ВКП(б) Крајкомос отсавны областувса парторганизаціялы выл МТС-јас да МСС-јас организујтны отсөг сетомн.

7. Конференција коро ВКП(б) Крајкомлыг торјон видлавны вопрос електро да радио свјаџ областын бурмодом куџа, а торја-нын Печераса рајонјасын.

Конференција сето кыв ВКП(б) Крајкомлы, мыј сја бошевистској вескодлом улын,—ужалыг јозос бошевистској одјасон ужавны паскыда котыртомн, кулаклыг да сја агентуралыг социализм стројтомын падмодчыны да вредитны зломјассө подтомн, Комі областувса парторганизація ворекепорт восна тышын, социалистическој скотвиџом восна тышын, бошевистској колхозјас восна да колхозникјас зажиточној олом восна тышын зумыда сувтас социалистическој выл Војвыв восна тыш котыртыг бошевикјас медвоџа радө.

ВКП(б) КРАЙ КК ДОКЛАД КУҢА

Край КК уҗ ылыг Суровов јортлыг доклад кывзём бөрын да сы куҗа сорһитөм бөрын Коми областувса XIII партконференция лыҗфө ВКП(б) Крајевөј Контролнөј Комиссиялыг политическөј виҗсө да практическөј уҗсө тырвыјө удовлетворительнөјөн.

Областувса XIII партконференция һымкоҗ пырыг пасјө, мыј Крај КК став чорыдлуннас тышкәсис партија геҗералнөј туҗвиҗ вөсна вескыдывыв оппортунизмкөд, кыз медыҗыд опасносткөд өнија кадын, „шугавыв“ кеҗыгјаскөд да накөд мiрөн олыгјаскөд, классово-чуждөјјасөс, перерождөҗчјасөс, двурушһикјасөс да разложитчөм элементјасөс став большевистскөј јослунөн ердөдөмөн да Крајувса парторгаһизацияөс наыг весалөмөн шедөдис Крајевөј парторгаһизация радын леҗинскөј өтувјалун да сөстөмлун, крепыда өтүвтис ВКП(б) леҗинскөј ЦК гөгөр, көни јурнуөдө ставмувывса промлетаратлөн расејтана вождь Сталин јорт.

Крајувса парторгаһизацияөн Леҗинскөј националнөј политика вескыда олөмө пөртөм, великобержавнөј шовиһизмкөд, кыз өнија кадын националнөј вөпросын медыҗыд опасносткөд, меставывса национализмкөд да накөд мiрөн олыгјаскөд большевик нога косагөм обеспечитисны Коми областса да Һеҗеч округса уҗалыг јөзлыг народнөј овмөс да форма сервис националнөј, а пышкөс сервис социалистическөј култура өдјө кыптөм паскалөмсө.

Конференция пасјө Крај КК-РКИ-лыг төдчана вермөмјас советскөј да көҗәјственнөј аппарат контролјрутөмын да сiјөс уҗалыг јөз да производство бердө матыстөмын.

Конференция торјөн пасјө, мыј массакөд јитөд јонмөдөм подув вылын, РКИ актив төдчөмөн содөм подув вылын, КК-РКИ органјасөн да улысса актив уҗөн конкрет

нөја вескөдлөмөн,—Крај КК-РКІ тајо отчотнөј каднас төдчымөн кыпөдис аслас ужлыс качествосө да возын муныс робочөјјаслыс да колхозникјаслыс паскыд массасө государствоөн вескөдлөмө да став көџајственнөј да советскөј аппаратјас став џвеноын партијалыс да правительстволыс помөтिकासө лучки олөмө пөртөм контролірујтөмө кыскөмын да котыртөмын бостис паскыд опыт да обеспечитис основнөј көџајственно-политическөј мөгјассө гырыс вермөмјасөн олөмө пөртөм, коді воли сувтөдөма партијаөн Војыв крај воҙо, кыз странаса валютнөј цех воҙо.

Крај КК-РКІ узын воҙо вылө конференција лыдлө коланаөн:

1. Воҙо нуөдны нөви личөдлытөм тыш меңинскөј өтувјалун вөсна, крајувса партијнөј организација радјас идејнөј сөстөмлун вөсна, партија геңералнөј виџ вөсна вескыдыв оппортунизмкөд, кыз медыжыд опасносткөд, „шугавыв“ четчалысјаскөд да накөд мирөн олысјаскөд косасөмөн, партијнөј дисциплина торкөм да классөвөј суғлун личөдөм быд петкөдласлы большевистскөј отпор сетөмөн.

2. Јонмөдны контрол вөрзаготовка гырыс вермөмјасөн помалөм бөрөа, кылөдчиг кежлө да тувсов гөра-көза кампаньнө кежлө лөсөдчөм бөрөа, советскөј да көџајственнөј аппаратын государственнөј да уж дисциплина торкалөм куџа контрол абутөм петкөдласјас куџа чорыда кучкөмөн.

3. Советскөј да партијнөј контрол нуөдөмын лоан перестројка пылди бостөмөн,—өтувтны (обобщить) да передаетны выл контролнөј органјаслы КК-РКІ-өн бостөм жыды опытсө ужалыс паскыд массаөс государствоөн вескөдлөмө кыскөм куџа контрол нуөдан формајас да методјас, кодјасөс прөверитөма уж вылын да агнысө оправдајтисны, колөдны да паскөдны КК-РКІ-лыс улыса активсө.

4. ВКП(б) Крај КК-лөн матыса кадколаст кежлө медколана мөгөн лөө крајувса парторганизацијаөс весалөм кежлө лөсөдчөм, крајувса став парторганизацијаөн коммунистјаслыс нырнуөдана ролсө кыпөдөм вөсна, налыс идејнөј марксистско-меңинскөј вооружонност да классөвөј суғлун кыпөдөм вөсна косасөм, крајувса паскыд ужалыс массаөс крајувса парторганизација вескөдлөм улын партија геңералнөј виџ вөсна, социализм стрөитөмын выл вермөмјас вөсна немжалиттөм тыш вылө мобилизујтөм.

ВКП(б) КОМИ ОБЛАСТУВСА КОМИТЕТ ОТЧОТНОЈ ДОКЛАД КУҶА

Социализм стрөйтөм куҶа ғырыс мортас олөмө пөртөмөн мијан партија XVI да XVII сјездјас костын перјис ставмуывса историческөј вермөмјас. Первојја пјатилеткаос 4 воөн пөртөмөн лоі помөз ештөдөма социалистическөј економикалы подув промышленностын і візму овмөсын, классөвөј вынјас соотношењњө куҶа вопрос — „kodі kodөс“, — страна пыщкөсын карын і сиктын помөз дај бергөдчитөм вылө решитөма социализм дор.

Мөд пјатилеткалөн первојја воыс лоі мијан странаын социализм пыр-өтарө возө ыжыдвынөн кыптан да јонман воөн.

Социализм стрөитан теоріјаөн да практикаөн пасвартөма-жугөдөма троцкізмлыс контрреволюціоннөј теоріја, вескыдвывса да „шугавывса“ оппортунистјаслыс антипартијнөј, клеветническөј сукмасөмјассө — өтө, торјөн бөстөм странаын, социализм стрөитны поҶтөм јылыс.

Совет Сојузса робочөј класс да ужалыс јөз мијан большевистскөј партија вескөдлөм улын практическөјанын бөгөисны течны классјастөм социалистическөј общество.

Тажө ставмуывса историческөј вермөмјассө мијан партија шедөдис чорыд тышын помөз пөдтытөм-на капиталистическөј элементјас коласјаскөд да најө агентуракөд — вескыдвывса да „шугавывса“ оппортунистјаскөд, контрреволюціоннөј троцкізмкөд тышын, вескыдвыв кезөмкөд тышын, кызі өнја кадын медыжыд опасносткөд, двурушныческөј право-„левацкөј“ блоккөд да партијаөн жугөдөм оппозиціјасса контрреволюціоннөј коласјаскөд да накөд мирөн олысјаскөд тышын. Ленинскөј ЦК испытаннөј вескөдлөм улын, ыжыд да радејтана вожд Сталин јөрт јурнуөдөмөн, партија локтө XVII

сјезд кезлө кыңи некор-на отувјалунон да топыдон, партија генералнот виң зев гырыс вермотјасон.

СССР-ын социализмон пертом зев гырыс вермотјас подув вылын паскалис Коми областын социализм вермотјасон стрототм.

Партијалыс ленинскот националнот политика посмедователнот олмот портотмон, капиталистическот элементјаскот, вескыдыв оппортунистјаскот, „шугавыв“ куснотдысјаскот да накот мирон олысјаскот немжалиттот тышкасотмон, областувса парторганизација, партија Крајувса Комитетон большевистскот вескотдлом улын да быд лунса практикескот отсотгон, олмот портис народно-котчажственнот стротелстволыс первојја витвога план да мод пјатиметкалыс медвозза вога план, обеспечитис топыд подув помот биротдны матысса војаснас коми ужалыс јозлыс економика да культура боксан котомсо.

Областса народнот овмотсо первојја пјатиметкаса 4 во чотжон капиталовложетнотјас, планын урчитот 80 млн. шайт пыдди, лоины 95 млн. шайт, 14,5 пр. вылот унжык, да 1933 воот 33 млн. готгор. Народнот овмотслон валовотј продукциясыс воыс-воот отарот быдмис. 1928-от воын-котсылон ыждаыс волі 39,9 млн. шайт, 1932 воын—60,1 млн. шайт, а 1933 воын лоі 91,6 млн. шайт. Местнот бюджет 4,5 млн. шайтсан 1928 воын содис 15,5 млн. шайтотч 1933 воын, кутим пов дорыс унжык.

Областын паскалот горнот да металлургическот промышленности, витму овмотсса да скотвотдитомлыс продуктајас переработатан промышленности, паскыда нуотчыссо культурнот да жимшнот стротелство.

Областлыс вор озырлун промышленнотја експлоатирутотм 1 млн. кубометрсан 1927-28 воын содис 3,5 млн. кубометротч 1933 воын (ворзаготовкатајас ыжда серти). Коми област став Војыв крајкот отщотц вермотјасон олмот портот ворекспортлыс мог, социализм странаса валутнотј цехлыс почота ром. Тотдчымон ыжда паскотдом подув вылын кыптот-паскалот витму овмотс, быдмот да вынсалотсылон социалистическот секторыс (колхозјас да совхозјас). Котча плотщаот 47 сурс гектарсан 1929 воын содис 62,4 сурс гектаротч 1933 воын. Быдмот витму овмотслон машиноружонност.

Первојја пјатиметка чөжөн областса народнөй овмөс структураын лоины вужсаң вежсөмјас: өтүвја секторлөн удемнөй сөктаыс 28,5 пр-саң 1928 воө содиc 75 пр.-өз, планөн урчитлөм 58,1 пр. пыдди. промышленнөй продукциялөн удемнөй сөктаыс лои 62 пр., а вјзму овмөс-са продукциялөн 32 пр.—көрвөдөтөм, черикүјөм да эвер-пөтка кыјөм татчө артавтөг.

Бли Војвыв районјасын лөсөдчыгө паскалан промышленностлы ас продоволственнөй база. Културнөй строителство куҗа сиҗ-жө шедөдөма гырыс вермөмјас: олөмө нуөдөма 1-ј шупөда школаын ставчеладсө быт велөдөм, јөзлөн грамоталун 71 пр-саң 1929 воын кыптис 96,5 пр-өз 1933 воө, шөр школајас паскыд сет пыр да Педагогическөй ВУЗ пыр лои лөсөдөма уна со лыда квалифицированнөй кадр—социалистическөй промышленностөн, вјзму овмөсөн да култура фронтөн вескөдлысјасөс да специалистјасөс. Выл латин алфавит вылө ставнас вужөдөма периодическөй мјвература. Став районјасын петөны районнөй газетјас, ичөт школајаслы леҗөма велөдчан стабилнөй кнјгајас. ПЗ системаыс торјөдөма партијнөй издателство.

„Они быдөнлы гөгөрвоана, мыј Војвыв крајө Коми областөс пыртөм лоис һинөмөн вентөм положителнөй факторөн да Коми областса вөвлөм торја вескөдлысјаслөн со рнјасныс сы јылыс, мыј Војвыв крајө Коми областөс пыртөм вайөдас областөс сырјевөй вөрзаготовитана придатокө Крајлы, вөліны аңтипартијнөй клеветадөн да националнөй мелкобуржуазнөй зилөмјас петкөдчөмөн.“

XII-d партконференцијасаң XIII-d партконференцијаөз областувса парторгаңизацијалөн кык вога ужыс вөли партија геңералнөй тувјч вөсна, капиталистическөй элемент коласјаслы—кулачестволы паныд, оппортунизмкөд кык фронт вылө, партија леңинскөй националнөй политикаыс кежомкөд чорыд тышөн. Тајө тышкас Коми областувса парторгаңизација 1932 воын вөчис һекымын гырыс тырмытөмторјас да өшыбкајас. Обкомөн да райкомјасөн оргаңизационно-партијнөй да партијно-массөвөй уж јавө донјавтөм вөсна вөвлсннн колхозһикјас вылын адмиңстрирујтөмјас, медбөрја мөс мырдөн өтувтөмјас, штрафјас да с. в. Тајө веһөдлөмјассө вескөдигөн Об-

исполк оmlөн сiз шугана правiтeлствeннöй комиссијас, улысса сöветскöй да партијнöй организацiјасöс — збылвылö кулаккöд тышкасны мобилизуйтöм пыфди, сувтисны кулакöс јавö дорјан туй вылö. Партијнöй организацiја 1932 вога кöчaјственнöй да социално-културнöй строитeлство нуöдан планјас олöмö пöртöм ештöди сöкыд прорывјасөн.

ВКП(б) Крајкомөн 1932 воын август 20-д лунса да 1933 воын апрель 2-д лунса шуöмјасын сетöм большевiстскöй индöдјас олöмö пöртöмөн, областувса партијнöй организацiја 1933 воын кöчaјственно-политическöй могјас олöмö пöртöм вöсна тышкасiс тöдчымөн буржыка. Вöрексспорт план 1932-33 воын тыртöма зöһнас дај буржыка 1932 воын сертi, нуöдöма лöбöдчöм тавоса сезон кeжлö.

Классово-чуждöй да вредитeлскöй элементјасыс колхозјасöс чорыда весалан подув вылын буржыка нуöдöма тувсов кöза, урожај idралан кампањнö; емöс тöдчана вермöмјас колхозјасöс овмöс да организацiја боксаң јонмöдöмын, кыптiс производственнöй да политическöй возмöстчöмыс комi ужалыс јöзлөн социализм течöмын. Ви́зму овмöс продукцiја ку́ча пролетариат госу­дарство возын објазателствојас тыртöмын да експортнöй планјас олöмö пöртöмын организацiја петкöдлiс ассö большевiстски бöјеспособнöйөн.

ВКП(б) ЦК јуң 15-д лунса шуöм сертi сiктса парт-организацiјаöс перестроитöм вöсна, областувса да рајонувса партијнöй активыс мыјкö ыжда јукөн сiктјасö мöдöдöмөн улысса вескöдлыс партијнöй, сöветскöй да колхознöй кадрјасöс тöдчымөн јонмöдöм вöсна, јонмiс јiтöдыс парторганизацiјалөн ужалыс массакöд, кыптiс вескöдлана ролыс партијнöй јачејкајаслөн сiктса, колхозса общественно-политическöй олöмын да коммунистјаслөн нырнуöдана ролыс кöчaјственно-политическöй могјас олöмö пöртöмын.

Конференцiја торја сöлöмсaң пасјö, мыј партијалыс генералнöй туйви́ч да лeнiнскöй националнöй политика последователнöја нуöдан подув вылын областувса парт-организацiја аслас XIII-д партконференцiја кeжлö локтiс кыз некор-на öтывјалунаөн да сплочоннöйөн.

Индөм вермөмжаскөд өтщөщ областувса XIII-d партијнөј конференција став большевистскөј јослунон пасјө областувса парторгаңизација ужын гырыг тырмытөмторјас јылыг.

Инекымын партијнөј организацїјас (Сыктывдинса, Јемдинса да Куломдинса) „ез пөртны оломө партија Крајкомлыг кулачествокөд тыш чорчөдөм јылыг 1933 воын јунь 28-d лунса шуөмсө, мыј јылыг висталө кулацкөј да классово-чуждөј элементјасөн колхозјаслөн јона јөгөссөм, кодјас уна колхозјасын сујгалисны вескөдлан ужјас вылө“. Тащөм тырмытөмторјасыс емөс-і областувса мукөд организацїјасын. Унжык парторгаңизацијасыс ез мобилизүјтчыны качество вөсна большевистскөја тышкасөм вылө, качество боксаң му-виң ужалан во буржыка ештөдөм вылө (вартөм, урожай јуклөм) да ез тырмымон јитны тајөс колхозјасөс овмөс да организацїја боксаң јонмөдан могкөд, большевистскөј колхозјас да зајіточнөј колхозыңкјас вөсна тышкасөмкөд.

Парторгаңизација омөла виңөдліс өткаолысјас пөвсын организаторскөј да массово-політїческөј уж вылө, мыј вөсна областын ем коллективизацијалөн омөла содөм да өткаолысјасөн вөрлөзөмын омөла участвүјтөм.

Парторгаңизацијас уж сїстемаын да практикаын тыдалө оппортуңїстїческөј өчеред лөсөдөм, өві көчајтвеннөј могөс мөд могли паныд сувтөдөм. Рајонувса да областувса унжык организацїјасыс поэтөма омөла бостөісны социалїстїческөј скөтвиңөм кыпөдан могјас практическөја оломө пөртөмө, ез венны тырвыјө тајө участок вылас кулакјаслыг вредїтельство, ез обеспечитны мөстөм колхозыңкјаслы мөсјас да кукаңјас лөсөдөм јылыг партијалыг индөдјассө оломө пөртөм, омөла лөсөдөчїсны төлын скөтөс виңөм кежлө.

Виңму прөдукта заготовкајас да објазателнөј платожјас нуөдан планјас 1933 воын зоңнас успешнөја тыртөмкөд щөщ, уна рајонјасын (Јемдин, Ізва, Сыктывдин, Куломдин) вөлі вөчөма вежнөдлөмјас кыці објазателствојассө сетігөн, сїз-жө і заготовкајассө нуөдїгөн (чорыд задаңнөја објазателствојас тыртөм вөсна омөла тышкасөм, торја овмөсјаслы гырысжык задаңнөјас сетөм).

Вөрэкспорт вöсна тышкагöмын медыжыд тырмытöм-торнас лоö вöрын ужалöмлөн улын качество. Унжык районнöй партыйнöй организацијасыс да вөрлезыс организацијас ез кужны тырмымөн используйтны бур позанлунјасö тавога вөрлезöм буржыка нуöдöм вылö—колхозјаскөд чорыд көчәјственнöй договорјас подув вылын ужалан вын организованнöя медалöмөн, ез обеспечитны вөрлезöм вылö унжык öткаоысјасöс кыпöдöм да вöчöм вөр аскадын кыскöм паскөдöм, мыј вöсна јанвар тöлыг заводитчиг кешлö вөрпрограмма тыртöмын лоі ыжыд торјалöм пөрöдöм да кыскöм костын. Ужалан вын самтöма сувтöдöм вöсна да вөрлезысјаслыс ужсö омöла котыртöм вöсна зев улын ужлөн производительностыс, зев улын программа тыртан öдыс. Вöчöм вөр качество вöсна тыш нуöдсö омöла. Механизируйтöм транспорт, јитуйјас да рационализируйтöм мукöд пөлөс тујјас, а сизжö вөрпромхозјаслыс асобозсö используйтöмын партыйнöй да вөрлезыс организацијас вöчисны воңа војасга öшыбкајас, ез дастыны најöс ас кадын кыскасиг кешлö.

Конференција пасјö тöдчана тырмытöмторјас і мукöд көчәјственнöй строитељство нуöдан участокјас вылын, торјөн: промышленнöй предпrijатвöјасөн да стрöитчыс организацијасөн качественнöй показателјас куңа (уж производительност, асдон) промфинпланјас омöла тыртöм да производствольыс техника омöла освоитöм; свјаз предпrijатвöјаслыс да учреждењнöјаслыс улын качествоа уж, Областын транспортнöй овмöслыс әик шогмытöм (совершенно неудовлетворительное) состојакнöсö да ужсö.

Робочöјјаслыс да ужалыс јöзлыс культурно бытöвöј условийöјассö бурмөдöм јылыс тöждыгöм абу-на сувтöдöма парторганизацијас быдлунја ужын шөр мөгөн.

Зев ыжыд тырмытöмторјөн организација ужын лоö сijö, мыј абу-на гөгөрвоöма вылö политическöй обстановканы массöвöј, партијно-политическöй, воспитательнöй да организаторскöй ужлөн кыптöм тöдчанлуныс. Тајö ужыс организација уна әвенојасын оз донјавсы да сувтöдöма зев мока. Конференција торјөн пасјö ударныкјаскөд да колхознöй активкөд омöла ужалöм јылыс да сопордјысöмөн омöла вескөдлөм јылыс. Зөңнас партијнöй орга-

һизаңия ез пөрт олөмө Крајкомлыг һеөтчыдја индөмјас-сө конкретнөј, оперативнөј, дифференцированнөј вескөд-лөм колөм јылыг, самокок да веркөстө вескөдлөм бырө-дөм јылыг, текушщөј мојјас олөмө пөртөм куға быд-лунја упорнөј уж пыдди партинөј организаңияјас унаыг-на пыртлөны асланыс ужө „штурмујтан“ „декабрьјас“, „мечачникјас“ да с. в. нуөдан методјас. Абу пөртөма олөмө ВКП(б) ЦК да ЦКК јанвар төлысса пленумлөн индөдыс „планјас тыртөм куға практичөскөј ужын вес-көдны вңимаңнө примитөм шуөмјас дорвыв прөверајтөм вылө, кығи партинөј, сиз-жө и беспартинөј кадрјасөс бу-ра бөрјөм вылө да көғајственнөј вескөдлөм бурмөдөм вылө“.

Партинөј комитетјас да јачејкајас зик тырмытөма вес-көдлөны массөвөј организаңияјасөн (профсојузјас, ком-сомол, сөветјас, нывбабајас да добровольнөј общество-јас), зев еща да омөла ужалөны кадрјас бөрјөм да выд-вигајтөм да улысса вескөдлыг кадрјасөс воспитајтөм вы-лын. Парторгаңизаңия торја чвенојасын тырмытөма пас-көдөма збыл большевистскөј аскритика, ем партија пыщса демократия торкалөмјас.

Тажөс пыдди бөстөмөн партконференция лыддө политическөј вичсө Обком ужын вес-кыдөн да практичөскөј ужсө кызвыннас удов-летворительнөјөн.

Индөм бур итогјас да ужын тырмытөмторјас вылө партинөј организаңиялыг вңимаңнөсө мобилизујтөмөн,— став фронт паста воэө социалистическөј наступајтан мој-јасыг, көғајственнөј, политическөј да културно-социальнөј строителство куға област возын судалан практичөскөј мојјасыг петөмөн, областувса XIII-d партинөј конферен-ция шуө:

I. Вөр промышленност куға.

Вөрэкспорт вөсна тыш колө „медыжыд да шөр мо-гөн мијан ужын“, сийө могсө лыд да качество боксаң-тыртөм серти колө и воэө донјавны Коми областувса быд парторгаңизаңиялыг, быд коммунистлыг да комсомоч-лыг бојеспособностсө.

Вөр овмөс мөд пјатілетка матыса војасын основнөј вічыс тудөдсө Архангельскса да Печера портса вөр заводјаслы да біржајаслы сырјо заготовітөм да кылөдөм моґјасөн, област пыщкын ужалыс да стрөйтчана заводјасын дрөвесіна механіческөј обрабөткаөн, пројектірујтан комбінатын дрөвесіна целлулозаө да бумагаө вөчөмөн, а сіз-жө стрөйтчан Лөкчімса комбінатын вөр-промышленност шыбласјас хімическөј переработка нуөдөмөн да возө вөрхімическөј промыслјас—терпентін да мукөд прөдукціја вөчөм куға паскөдөмөн. Вөрөвмөс паскөдөм да јонмөдөм куға областувса партконференціја щөктө партіја Обкомөс руководствуйтчыны індөм моґјасөн да шөдөдны сіјөс практіческөја олөмө пөртөм. Конференціја торјөн щөктө бостны Обкомөс аслас быдлунја візөдөм да вескөдлөм улө Кожва вомса вөрзавөд, Сыктывкарса вөрзавөд да Лөкчімса комбінат стрөйтөм, ештөдны најөс стрөйтөм да ужавны лөзөмвылысса партіјнөј да сөветскөј оргаңизаціјајасөн індөм срокјасө. Партконференціја ставнас ошкө Областувса Комітетлыс Сыктывкарын бумажно-целлулознөј комбінат стрөйтөм пројектірујтөм куға меропріятөјассө да щөктө Обкомлы стрөйтны заводітөмсө өдзөдны.

Вөрлезан программа тыртөмын, медеа-һын кыскасөмын өдјассө зік тырмытөмөн пасјөмөн, конференціја щөктө Обкомөс, райкомјасөс да јачејкајасөс, став вөр заготовітан, сөветскөј, профсојузнөј, комсомолскөј да став мукөд общественнөј оргаңизаціјајасөс большевітскөја зелөдчөмөн тышкасны партіја XVII сјезд кежлө вөрлезан программа пөрөдөмын 80 пр. да кыскасөмын 70 пр. вылө тыртөм вөсна да сувтөдө моґөн ставнас ештөдны пөрөдчөм март 1 лун кежлө, кыскасөм март 15 лун кежлө, өткаолысјасөн бостөм обязаветствојас ставнас олөмө пөртөм обеспечөтөмөн.

Такөд щөщ, конференціја сувтөдө моґөн—быт тыртны программасө став качөственнөј показателјас да сортіментјас куға, сетны бур качөствоа экспортнөј вөр.

Конференціја щөктө парторгаңизаціјајасөс мобілизуйтны вөрлезысјас паскыд массаөс сувтөдөм моґјас олөмө пөртөм вылө, Карелјаса республикакөд соцордіыгөм да

вөрлөзүс-ударникјасөн сталінскөј путовка куза бостом
көсјүсөмјас олөмө пөртөм подвылын, ударникјасөс быд-
лунја вьімаһнө улө бостөмөн да ударникјаскөд ужалөм
оппортуһісвіческөја донјавтөмјас жуглөмөн.

Парторгаһизаціјајаслы бостны торја контрол улө вөр-
лөзүс оргаһизаціјајас быд эвеноө хозрасчот сүјөм, ше-
дөдны лучкіа уж оргаһизујтөм, сквознөј да хозрасчот-
нөј бригадајас јонмөдөм да дрезиналыс асдонсө 11,6
пр. выlö чінтөм.

Партконференціја өлөдө став парторгаһизаціјајасөс
да вөрлөзүс да кылөдчыс оргаһизаціјајасыс вескөдлыс-
јасөс төвса пурјасөм дінө кывкуттөма относічөмыс да
щөктө төвса пурјасөм, реквизиціјас заготовітөм да мукөд
лөсөдчана ужјас куза лөсөдөм планјас тыртны срокын,
медым јона оргаһизованнөјжыка лөсөдчыны да нуөдны
1934 вога кылөдчөм, кодөс колө ставнас нуөдны быт
пурјалөмөн.

Конференціја щөктө партія Обкомөс да райкомјасөс
јонмөдны кылөдчөмөн вескөдлыс аппарат, медаһын
улысса эвенојас.

5428к
Конференціја пасјө вөрлөзөмө да кылөдчөмө зік тыр-
мытөма мехаһизаціја сүјөм да шогмытөм омөла лөсөдөм
мехаһизмјасөс освоітөм. Конференціја щөктө Обкомөс,
райкомјасөс, вөрлөзүс да кылөдчыс оргаһизаціјајасөс
тавоһын лөсөдны став колана условіјөјас да практічес-
көја олөмө пөртны техника тырвыјө освоітөм, мехаһи-
заціја да раціоналізаціја рубка вылын, грузітчан ужјас
вылын, разделка вылын, кырсысөмын, кылөдчөмын,
пурјасөмын массөвөја примеһитөм, та куза мјанкөд
ордіжыс Карелскөј республикалыс озыр опытсө бостө-
мөн да вөрлөзүсјас да кылөдчысјас костын массөвөј
техніческөј пропаганда нуөдөмөн.

Комілес трест став сістема улысса производственнөј
аппаратын адміністратівно-техніческөј вескөдлөмсө
зік тырмытөмөн лысөдөмөн, конференціја щөктө
Обкомөс примітны чорыд мера трестлыс ужсө бур-
мөдөм куза, аппаратсө классово-чуждөј да шог-
мытөм элементјасыс весалөм куза да вескөдлыс-
јас да спеціалістјас квалифікаціјаа кадрјасөн јонмө-
дөм куза.

II. Візму овмөс куза

Соціалістическөй секторлөн быдмөмыс да јонмөмыс, візму овмөсын машіновооружностлөн ödjö быдмөмыс, кык был МТС да 3 МСС—80 тракторөн котыртөм сөтөны областувса парторгаңизаціјалы верманлун лөсөдны нөшта ыжыд быдмөм візму овмөсса произвоdителнөј вынјаслыс да колхозјасөс оргаңизаціја да овмөс боксаң јонмөдөмөн, коллективизаціја возө паскалөмөн, большевістскөј колхозјас вөсна да колхозњікјаслы зажіточнөј олөм вөсна тышкасөмөн мөд пјатілеткаын ештөдны областөс потреблајущөјыс произвоdащөјө пөртөм. Конференціја сувтөдө могөн паскөдны көза плөщад област пастаын 1937 во кежлө 116 сурс гаөз, медым став сіктса јөзлы кутіс сузсыны област пыщкын вөdітөм һаң да област пастаса став јөзлы тырміс областын вөdітөм градвыв пуктасјас. Секжө торја ыжыд вьімаңнө пуктыны Комі областса рајонјасө шобdі вужөдөм вылө да вайөдны шобdі көзасө 1937 воын еша вылө 19 сурс гаөз.

Конференціја щөктө Обкомөс да став рајкомјасөс нуны возө тыш колхозјасөс кулакјасыс, вредітелјасыс, рвачјасыс, лодырјасыс весалөм куза да колхозјасөс оргаңизаціја да овмөс боксаң јонмөдөм подув вылын, откаоысјас костын паскыд массөвөј уж нуөмөн, вөчны колхозјасө пырөмын былгы, і 1934 воын областувса візму овмөсын кызвыннас ештөдны дорвыв коллективизаціја нуөдөм.

Скөтвізөм областса візму овмөсын лоө јурнуөдан јукөдөн. Та вөсна конференціја щөктө Обкомөс лөсөдны мөчөдлытөм контрол скөтвізөм состојаңнө да скөтвізөм паскөдөм вылын. Котыртны практическөј тыш Ивановскөј областкөд содордјысан договор олөмө пөртөм могыс. Шөдөдны Крајкомөн сувтөдөм могјас—1935 во пом кежлө скөт јурлыд кыкмында алөм јылыс да 1934 воын мөсјаслыс лыстөмсө 30 пр. вылө кыпөдөм јылыс—бытө олөмө пөртөм. Мөстөм колхозњікјаслы мөс да кукаңјас лөсөдан мог парторгаңизаціјаон колө пөртны олөмө пырыс-пыржө.

Конференція щөктө Обкомлы ставнас освоитны віз-
му овмөсө пуктан капіталовложєньнө, візму овмөс про-
изводстволыс мехаңизаціясө да шедөдны мөд пјатилет-
ка пом кежлө став колхозјассө МТС-јасөн да МСС-јас-
өн шымыртөм. Конференція щөктө Обкомөс укомплек-
тујтны буржык вескөдлыс да спеціаліст кадрјасөн 1934
воын котыртан МТС-јасөс да МСС-јасөс.

Конференція щөктө став рајпарторгаңизаціјасөс
пыдөзжык сујны масса пөвсө агротехническөј да зоотех-
ническөј меропріјаттөјас.

Конференція өлөдө војвыв рајонјасын візму овмөс
кыпөдөм донјавтөмыс да щөктө Обкомлы бостны торја
візөдөм улө областса војвыв рајонјасын візму овмөсын
производительност кыпөдөм да шедөдны чорыда көза
плөшщад кыпөдөм.

Візінса МТС-лыс візму овмөс кыпөдөм вылө массаөс
большевістскөја котыртөм куға опытсө, а сіз-жө област-
са возын муныс колхозјасыс (межадорса „Выл олөм“ ком-
муна, чітајевса „Југөр“ коммуна, „Лєнїн гранат“ кол-
хоз) ыжыд урожај да удој вөсна вермасөмын опытјас-
сө да вермөмјассө паскыда јөзөдны да вөчны став кол-
хозчыкјасы төданаөн.

Рајкомјасы быд рајонын торјөдны 3-5 показател-
нөј колхозјас, кодјас прїмер вылын ескө вермісны ве-
лөдчыны рајонса став колхозјасыс. Земорганјасы сіјө
колхозјасын обеспечитны содтөда агрозообслуживањнө,
нуны торја бөрјөм колхозса вескөдлан аппаратјассө, нуө-
давны опытној строїтельствојас, бурмөдөм көјдыс-
јасөн көзөм. Сїјө колхозјас бердын-жө нуөдавны
улысса візму овмөс кадр лөсөдөм могыс курсјас.

Конференція щөктө Обкомөс јонмөдны совхозјасын
вескөдлөм.

Конференція щөктө Обкомөс областса візму овмөс-
ын ісследователскөј да опытној учреждєњнөјасыс уж-
сө матыстны візму овмөсөс соціалістическөја переде-
лајтөмын практическөј мојјас олөмө пөртөм вылө, на-
јөс коммунистическөј кадрјасөн јонмөдөмөн.

Конференція щөктө Обкомөс матыса кадын торјөн
відлавны көрвізөм јылыс вопрос да обеспечитны көр-
јас візөм да возө сіјөс паскөдөм.

III. Промышленност да стрöйтчöм куза

Партконференция щöктö промышленнöй районвса ВКП(б) райкомјасöс да горкомöс перестроитны промышленнöй предпріятвöјасөн ассыныс вескöдлöмсö, ассыныс вñимаññöсö техника освоитан мог вылö, уж, производительност кыпöдöм вылö, продукциялыс асдон чинтöм вылö да качество кыпöдöм вылö, 1934 во вылö примитöм план сертi, вескöдöмөн.

Конференция щöктö Обкомöс обеспечитны 1934 воын промышленностö да стрöителствоö indöм капиталјас ставнас освоитöм да стрöитчан ужјасöс урчитöм камендарнöй кварталнöй срокјасö тыртöм. Конференция торја вñимаññö пунктö стројматеријалјас вöчан меставывса промышленност паскöдöм колöм вылö да 1934 во вылö сувтöдö практическöй могөн алебастр, известь вöчöм освоитöм, а сiз-жö 500 тоннаыс не еща фосфорит перјöм да izöм. Партијнöй, кöзајственнöй да стрöитчыс организацијаслы колö петкöдлыны зев ыжыд вöзмöстчöм пышкöсса ресурсјас да меставывса промышленност паскöдöм куза.

Кустарнöй промышленностлөн вöзö ужыс да паскалöмыс колö мунны медсасö кустарнöй артемјас јонмöдöм виз куза, бытöвöј да производственнöй предметјас вöчöм-паскöдöм да выль предметјас вöчöм освоитöм виз куза, вöчан продукциялыс качествомöсö кыпöдны да асдонсö чинтыны, рынок пыр продукциясö быть вузалöмөн.

Конференция ñимкоф пырыс пасјö област војвылын мупышса озырлун пыр кыптана промышленност освоитöм — Печераын — изшом, Ухтаын да Кожваын — ñерп.

Конференция щöктö Обкомлы, војвыв районјасса райкомјаслы, сiз-жö ПУРТ-лы, пунктыны öниöсса дорыс јона ыжыд-жык вñимаññö ломтас промышленност паскалöм да сiјö уж вылö, Ухто-Печорскöй трестса организацијаслы практическöй отсöг сетöмөн, налыс грузјассö да промышленностса продукциясö нуöм-вајöмын, ассыныс продовольственнöй база лöсöдöмын, робочöјјас пöвсын культурно-воспитательнöй уж, пунктöмын.

Конференція щөктө Обкомлы да Устьцыммаса парт-организаціялы торја внімањњө пуктыны замшевөј завод вылө, сылы сырјо лөсөдөмын, снабженњө да культурно-бытөвөј условіјөјассө робочөјјаслыс да ИТР-лыс бурмөдөмын.

Конференція Обкомлы щөктө торјөн разработajtны вопрос промышленностөс орјавлытөг ломтасјасөн удовлетворітөм јылыс.

IV. Транспорт да свјаз куза

Арталөмөн, мыј өніја ва тујјас да гужөвөј транспорт јона тырмытөм, оз вермы некущөма могмөдны ставкөрөмјассө областувса народно-көзajственнөј строітелстволыс, партконференція сувтөдө 1934 во вылө ташөм практичөскөј мојјас:

а) Ыждөдны флотлыс бергөдчөмсө (ветлөмсө) да тырвыјө іспользутны јестественнөј условіјөјассө, поғанлунсө парокөдјас ветлөмын.

б) Бурмөдны ва тујјассө Печераса бассейнын, ватујсө жуждөдөмөн став Печера кузаыс, Уса да Ізва кузаыс, парокөдјасөн став восса ваа кад чөжыс ветлыныс поғанлун лөсөдөмөн. Котыртны обстановочнөј служба да обеспечитны флотлыс суткичөж ветлөм.

в) Нуөдны ва тујсө жуждөдан уж Ежва куза да лөсөдны парокөдјаслы ветлыны поғанлун Сыктыв ју куза.

г) Лөсөдны автогрузөвөј транспорт улө трактјас: Мураш—Сыктывкар, Сыктывкар—Јемдін да Мылдін—Кулөмдін костса туј лөсөдны ветлыны поғанаөн.

Конференція щөктө областувса став парторганизаціяјасөс котыртны ассыныс внімањњөсө тајө мојјассө олөмө пөртөм вылө, Чувашскөј республикалыс тујјас лөсөдөмын бур опытсө іспользутөмөн, тујјас вөчөм куза крајјас да областјас кост соцордјыгөмө јітчөмөн.

Өтщөщ конференція лыдөө нежөдчытөг коланаөн Сыктывкар—Піңуг кост көрттуј стрөітөм возө нуөдөм да щөктө Обкомлы тајө вопроссө могмөдны Централнөј органјасын.

Конференція щөктө парторганизаціяос пыр-жө бурмөдны да кыпөдны уж качествомо сьваж учрежденьнө-яслыс да предпріяттөяслыс, овладетьны радио-сьваж-технікаон.

Обкомлы добітчыны Сыктывкарөс војвыв районјаскөд радио-телефоннөј сьважөн жітом да районјас пышкөсса сьваж лөсөдөм.

1934 воын лөсөдны сынөдті ветлан област пышкөсса тујјас, пошта да пассажірјасөс новлөдлөмөн: Мураш—Сыктывкар, Сыктывкар—Мылдін, Сыктывкар—Ухта—Ізъа да Устьылма—Уса костјас.

V. Вузасөм, снабженьнө да візму прөдуктајас заготовітөм куза

Робочөјјаслыс, вөрлеысјаслыс да колхознөкјаслыс прөмтөвар вылө (көм, паскөм, културнөј да көчәјственнөј колана төварјас да с. в.) кыптөм да уна сикаса корөмјассө тырвыјө моғмөдөмыс петөмөн, конференція щөктө став парвінөј, вузасыс-снабжениескөј организаціяјасөс чорыда бурмөдны ассыныс ужсө, сувтөдны производстволан банөн, предпріяттөјаслы, колхозјаслы производственнөј моғјассө пөртөм вылө подчінитөмөн.

1934 воын төвар бергөдчөмлөн содөмыс колө мунны вузасөмлыс качествомо вужсаңыс бурмөдөмөн: төварјаслыс колана ассортимент буржыка бөрјөмөн, сезон сертө корөмјассө арталөмөн, децентрализованнөј нөбасөмлыс рөлсө кыпөдөмөн, вузасан да управленческөј рөскөдјас чінтөмөн, вузасөмын быт рентабельностө воөдчөмөн; быт вузасыс эквеноын чорыд фінансөвөј дисциплина лөсөдөмөн колө чорчөдны тыш спекулативнөја дон лептөмјаскөд, сөм лотајтөмкөд да гусасөмкөд. Кооперация ужын медыжыд вниманнө колө пуктыны улысса эквенојас (ЗРК, ОРС-јас, селпо) јонмөдөм вылө, 1934 воө став ужалыс јөзсө кооперіујтөм вылө да кооперативнөј общественностсө советскөј културнөј вузасөм куза практөческөј моғјас олөмө пөртөмө, общественнөј сојөм-јуөм куза сетлыс ужсө бурмөдөмө да кооперациялыс ассыс овмөссө паскөдөмө да бурмөдөмө паскыда кыскөмөн.

Конференція щөктө быд ячејкалы лөсөдны дурдывтөм быдлунја вескөдлөм да отсөг быд селпо, магајн, столөвөј ужын, наөн робочөјјасөс да колхозныкјасөс образцовөј обслуживањњө пуктөмын, ударныкјасөс буржыка снабжајтөмын да ужалыс јөзлыс культурно-бытовөј условіјөјасө бурмөдөмын.

Конференція ошкө Обкомлыс декабр 11 лунса шуөмсө візму овмөс продуктајас заготовітөм ітогјас да 1934 вөса могјас јылыс да щөктө став районнөј парторгањизаціјаслы: відлавны лүчки-ө сеталөма налогөвөј објазательствојасөс мынтысјаслы 1934 во вылө, пуктыны во заводчөмсөныс контрол быд секторөн кад кешлө візму овмөс прөдуктајас сдајтөм бөрсө, котыртны буржык качествоа прөдуктајасөс пролетарскөј государстволы сдајтөм, буржыка најө вөчны, крањитны да нуны, не лењны сісмөм да гусавлөм.

VI. Культурно-соціалнөј строітельство ку- за да ужалыс јөзлыс олан условіјөјасөс бурмөдөм куза

Робочөј, колхознөј да став ужалыс јөз массаөс култура боксањ вылөжык кыпөдөм да ужалыс јөзлыс кыптөм культурнөј да бытовөј корөмјасөс могмөдөм ем зөв жыд мог парторгањизаціјалөн.

Конференція щөктө парторгањизаціјалы чорыда перестроітны да бурмөдны школајаслыс ужсө да обеспечитны став велөдчан арлыда чөлафөс січимвөса велөдчөмөн шымыртөм, збылыс уж, вылын політехнічөскөј велөдөм да коммуністичөскөј воспитањњө сетөм, школаын комсомоллыс рөлсө да кывкутөмсө кыпөдөм, піөнерскөј оргањизаціјаслыс ужсө паскөдөм, школалыс робочөј да колхознөј общественносткөд јітөд да социализм вөсна став тышын школалыс рөлсө јонмөдөм.

Конференція щөктө ВКП(б) Обкомлы, рајкомјаслы, колхознөј ячејкајаслы да војтырөс велөдан оргањаслы бурмөдны ужсө лыдфысан керкајаслыс, вөчны најөс збылыс культурнөјөн да пөртны најөс колхозын і сіктын політөко-просветөтельнөј уж нуөдан збыл центрјасө.

Конференція сувтөдө став партійној організація во-
зө мог быдлун чорыда тышкасны културној робочөј
оланін вөсна, кар, районној центрјас да робочөј посо-
локјас благоустройство вөсна, клубјас лөгөдалөм да сен-
јасын културној шөйтчөг котыртөм вөсна, выл култур-
ној, колхозној сикт, колхозној керка, социалистическөј
выл колхозној оланног стрөитөм вөсна.

Конференція щөктө Обкомлы нуөдны уж комі націо-
нальној театр (труппа, репертуар да с. в.) да комі ужа-
лыс јөзөн социализм стрөитөм вөсна тышыс да олөмыс
кінофилм лөгөдөм могыс.

Конференція щөктө Обкомлы, райкомјаслы да став
партјачејкајаслы јонмөдны уж вөрын і сиктын печатъ ра-
зөдөм куза, торја-нын аскыв вылын петан печатъ, кы-
пөдны качествөсө комі печатълыс, јонмөдны печатъын
ужалысјаслыс кадрјас. Став партійној організаціяјаслы ме-
дыжыд мөгөн конференція лыддө комі ужалыс јөз пөв-
сө выл, латиницирујтөм алфавит өдјөнжык сујөм.

Конференція щөктө Обкомлы лөгөдны улысса пар-
тіној активлы комі кыв вылын партійној журнал лөзөм.

VII. Кадрјас лөгөдөм да переподготови- төм куза

Областын народној овмөс да социално-културној
строительстволөн јона кыптөм могјасыс корөны јонмөд-
ны став участокјассө бур организаторјасөн, кодјас төдө-
ны производство техникасө да социалистическөј строитель-
стволыс практикасө, а сиз-жө национальној пролетариат-
лыс кадрјассө возөвылө лөгөдөм да быдтөм.

Конференція щөктө став парторганизациялы да тор-
ја-нын партија райкомјаслы сувтөдны аслас шөр вөйма-
ньө улө кадрјасөс лөгөдан, выдвигатан, быдтан да зак-
репитан вопросјас.

Конференція щөктө областувса да районувса партиј-
ној активыс партијаса быд шленөс 1934 во чөжөн овла-
дејтны өтик специальностөн шөр техническөј велөдчөм-
мында да щөктө областувса комитетөс котыртны актив-
лыс техническөј велөдчөмсө.

Конференція щөктө Обкомлы да райкомјаслы: а) чор-
өдны советско-хоҗајственнөј аппаратос, классово-ков-
төм јөзыг весалөм, на местаө предпріяттөјас вылыг,
вөрыг да колхозјасыг ударникјасос да ударничасос
пуксөдалөмөн, нуны воҗө аппарат корөңічирүјтөм; б) бы-
рөдны кадрјаслыг текучест; в) мөдөдны улысса органи-
заціяос јонмөдөм вылө областувса да рајонувса акти-
выг 1934 во чөжөн ещавылө 100 мортос; г) обеспечитны
вөр овмөсса да социалистическөј скөтвиҗөмын медколана
производственнөј кадрјаслыг курсјас пыр квалификация
кыпөдөм; д) дастыны трактористјасос да механикјасос
выл котыртчыг МТС-јаслы да МСС-јаслы, а сиз-жө
квалифицированнөј ужалан вын паскалыг промышлен-
ностлы да транспортлы.

Партия областувса комитетлы индыны кадрјасос да-
төм да велөдөм куҗа практическөј меропріяттөјаслыг
зоң система да сувтөдны сизө вопрөссө ВКП(б) ОК мед-
матысса пленум вылө.

VIII. Массөвөј организаціяјасөн вескөд- лөм куҗа

Робочөјјас, колхозникјас да ужалыг өткаолыгјас
паскыд массајаслөн кыптөм политическөј воҗмөстчөмыс,
мөд пјатилеткалыг могсө — „пөртны став ужалыг
јөзөс классјастөм социалистическөј общество
вежөртөмөн да активнөја стрөитысјасө“ — прак-
тическөја олөмө пөртөмыс корөны став областувса пар-
тијнөј организаціялыг вужвыјоныс да чорыда бурмөдны
массөвөј организаціяјасөн вескөдлөм, паскөдны органи-
заторскөј да жуҗыд политико-воспитательнөј уж.

Та куҗа практическөј могјасөн лооны:

а) пролетариат диктатуралыг органјассө — рајиспол-
комјасос да сиктсоветјасос — советскөј демократія да
революционнөј законност мичлеҗлытөг олөмө нуөдөм под
вылын воҗөвылө јонмөдөм, секціяјаслыг да депутат-
скөј группајаслыг ужсө јона паскөдөм, сиктсоветјасса
став шленјасос воҗмөстчөмөн ужалөмө кыскөм, советјас-
лыг колхозјасөн вескөдлөм да најос јонмөдөм куҗа,
социалистическөј собственност виҗөм куҗа, ка-

піталістическōй элементјасōс—кулачествоōс—помōз жу-
гōдōм куџа практическōй ужсō јонмōдōм.

б) Кыпōдны профсојузјаслыг ролсō ужлыг соціаліс-
тическōй формајассō—соціалістическōй ordјыгōм да удар-
ничество паскōдōмын, техника освоітōм вōсна тышын
да промышленност ужын качестволыг бур петкōдлас-
јас перјōм вōсна тышын, ужалыг јōзлыг паскыд масса-
јассō уж вылō соціалістическōја віқōдны да соціалісти-
ческōй уж дїсциплїна јонмōдны воспитатјōмын, ужалыг
јōзлыг культурно бытōвōй условіјōјассō бурмōдōм вōсна
тышын.

в) Комсомоллыг областын соціалістическōй строітел-
ствоын ролсō кыпōдōмыс колō мунны вōрекспорт вōс-
на тышын перјōм вермōмјас закрепітōм да комсомол-
скōй органїзаціјалыг колхознōй строітелствоын да торја-
нн скōтвіқōмын ужсō вужвыјōныс перестроітōм віџ ку-
џа. Сојуз пыщса уж паскōдōм, комсомолецјасōс классō-
вōй врагјас вылō неммірїтчытōма віқōдны велōдōм, збы-
лыг творческōй ентузіазм да возмōстчōмсō ужалыг том-
јōз паскыд массаын кыпōдōм, індустріално-соціалісти-
ческōй культураōн да ужын лењїнскōй стилōн овладејтōм,
—тащōм практическōй могјасыс комсомолскōй органїза-
ціјалōн матыса кадын.

г) Нывбабајас пōвсын уж нуōм оппортуністическōй
донјавтōм пасјōмōн, а сіџ-жō добровольнōй органїзаціја-
јаслыг ужсō торја рајоннōй органїзаціјасōн донјавтōм
пасјōмōн, конференціја щōктō Обкомōс, Обком матыса
пленум вылын відлавны вoпрoсјас нывбабајас кoстын
уж мунōм да добровольнōй органїзаціјас уж јылыг, а
рајонјасын ВКП(б) рајкомјаслы колō бoстны тајō ужсō
быдлунја вескōдлōм улō да обeспечїтны пырыг-пыр-жō
ужсō бурмōдōм.

д) Конференціја торјōн пасјō ужалыг откаoлыгјас
кoстын уж нуōм вужсањыс перестроїтны колōм.

IX. Партіја пыщса уж куџа

Партконференціја щōктō Обкомōс да рајком-
јасōс нуōдны возō да јонмōдны первїчнōй партї-
нōй органїзаціјасōс органїзаціја бoксањ јонмōдан

уж, шымыртны најӱс быдлунја вескӱдлӱмӱн да сета-
ны быдлунја практическӱ отсӱг, партија XVII сјезд шу-
ӱм сертӱ организаціонно-практическӱ вескӱдлӱмлыг став
системасӱ перестроитӱмӱн кыпӱдны парторганизаціялыг
ставнас ужсӱ социалистическӱ строителство въл мојас
судтаӱ.

Областувса парторганизаціја составлыг партстаж бок-
саӱ да уж опыт боксаӱ зев томлунсӱ тӱдвълӱ бостӱ-
мӱн, конференціја торја јоса сувтӱдӱ вопрос коммунист-
јаслыг идејнӱ вооружонностсӱ воӱӱ кыпӱдӱм јылыг, на-
лыг политическӱ активностсӱ, большевистскӱ суслунсӱ да
классӱвӱ врагкӱд мӱритчитӱмлунсӱ кыпӱдӱм јылыг. Кон-
ференціја шӱктӱ Обкомӱс да райкомјасӱс обеспечитны
парторганизаціялыг идеологическӱ уровеньсӱ кыпӱдӱм,
партпросвещеӱӱӱ сет паскӱдӱмӱн да бурмӱдӱмӱн. Кон-
ференціја сувтӱдӱ быд коммунист воӱын моӱӱн пыдӱӱ да
паскыда велӱдны да тӱдмавны большевизмлыг исторја,
партијалыг программа да устав, партијалыг важнејшӱ
шуӱмјас да ставмувывса революціоннӱ движеӱӱӱлыг
опытјассӱ, социализм строитан практикакӱд да партија во-
ӱын сулалан мојаскӱд јитӱмӱн.

Медым политика боксаӱ воспитатны беспартијнӱ кол-
хознӱ активӱс, конференціја шӱктӱ Обкомлы котыртав-
ны колхознӱ активлы специалнӱ школајас да кружок-
јас. Арталӱмӱн, мыј велӱдчӱм качество вӱсна тышын
шӱр ӱвеноӱн лӱӱ пропагандаист, конференціја шӱктӱ Об-
комлы да райкомјаслы торјӱн бура бӱрјыны пропаган-
даистјассӱ дај нуны накӱд орјавлытӱм уж. 1934 воын ве-
лӱдны да переподготовитны 100 пропагандаистыг не еща.

Конференціја торја ыжыд вӱманаӱӱ бергӱдӱ Обком-
лыг, райкомјаслыг да јачејкајаслыг парторганизаціја ве-
салӱм кежлӱ тырмытӱма лӱсӱдчӱм вълӱ да шӱктӱ јон-
мӱдны ужсӱ быд коммунистӱс быд боксаӱ тӱдмалӱм ку-
ӱа, конкретнӱ уж участокын сылыг большевистскӱ каче-
ствојассӱ прӱверитӱмӱн, чорӱӱдны ужсӱ парторганизаці-
ја радјасын кӱрткоӱ дисциплина јонмӱдӱм куӱа, нуны
ӱемжалиттӱм тыш торја коммунистјас мелкобуржуазнӱ
расхлабанносткӱд.

Конференціја корӱ став областувса парторганизаціја-
ӱс нӱшта чорыда да зумыдлунӱн бостыны мӱд вӱтваса

мөддө вольг кӱчӱжественно-политическӱ мотӱас олӱмӱ
пӱртӱмӱ, кыпӱдны революционнӱ суглун да ӱеммитӱчты-
тӱг тышкасны кык фронт воль партӱја генералнӱ вӱч
вӱсна—векыдывыв оппортунизмкӱд, кызи медыжыд опас-
носткӱд ӱнӱја кадын, „шужавыв“ пелӱдлыгжаскӱд, прӱ-
митреӱечжаскӱд, сӱс либерализмкӱд да ӱӱтӱ мӱчлеӱытӱг
тышкасны мӱнӱнскӱ нациӱналнӱ политика последова-
телнӱја нуӱдӱм вӱсна, великодержавнӱ шовинизмлы, кы-
зи медыжыд опасностлы нациӱналнӱ вӱпросын да мес-
тавывса нациӱнализмлы паныд.

Конференција ескӱ, мыӱ областувса парторганизацӱја
нӱшта јона котыртас ассыс раджасӱ, јонмӱдас јитӱдсӱ
робочӱ, колхознӱ да став ужалыг јӱз массакӱд да ну-
ӱдас Коми областӱс воль гырыг вермӱмјасӱ социализм
вӱсна тышын.

КӨЗАЈСТВЕННӨЈ ДА КУЛЬТУРНӨЈ СТРОИ- ТЕЛЬСТВО КУҶА 1934-ӨД ВО ВYLӨ ПЛАН JЫЛЫГ

1933-өд во, мөд пјатиметкалөн медвоҶа во, ми нуө-
дм вyl төдчымөнја вермөмјасөн социалистическөј строи-
тельствоса став отраслјасас. Партия Крајувса Комитет
большевикскөј вескөдлөм улын да крајувса организац-
јасөн зев ыжыд быдлуња отсөг сетөмөн Коми област
сы воҶо сувтөдөм моҶассө кызвыјөнсө (в основном)
вермөмјасөн нуөдс олөмө. Народнөј овмөсса валөвөј
прөдукцјалөн ыждаыс codi 16,2 прөч. вylө да лоі 91,7
млн. шайг доң; промышленностлөн валөвөј продукция-
ыс codi 23,9 прөч. вylө да воіс 58,5 млн. шайтөз, сы
пйыс вөр промышленностлөн 47,4 млн. шайтөз, лібө 17,1
прөч. вylө унжык 1932-өд во серві. Вязму овмөслөн
прөдукцјаыс кыптис 7,8 прөч. вylө, сы пйын мувөдөтө-
мын (визвөдөтөмтөг) 36,9 прөч. вylө, јөла скөт вөдө-
төмлөн—10,8 прөч.; прөмыс (охота) прөдукцја codi 66,6
прөч. вylө, чері кыјөмлөн—6,6 прөч. вylө.

Бура лоі нуөдөма 1932-33-өд воын вөрлеҶөм да 1933-
өд воын вөркылөдөм.

1933-өд воын лоі вөчөма медвоҶа восков
колхозчыкјасөн зажиточнөја олөмлаң туј
куҶа.

1933-өд воын област перјис воҶо вермөмјас пыщкөс
серві социалистическөј да форма серві национальнөј кул-
тура паскөдөм-кыпөдөмын.

Тайө вермөмјасыскөд өтщөщ 1933-өд во лоі помалө-
ма прорывјасөн скөтвизөм куҶа, стрөйтчөм куҶа да на-
роднөј овмөс уна отраслјасын качество бокбаң показа-
тельјас куҶа.

Партијалыс генералнōй тујивч чорыда нуодан подув вылын, вескыдывыс кежōмкōд да шујгавыв кусыњјаскōд њемжамиттōм тыш нуодōм подув вылын да ленинскōй националнōй политика вескыда нуодан подув вылын, канцеларско-бјурократическōй методјассō бырōдōм могыс вескōдлōмлыс (руководствоыс) став сисѳемасō перестраивајтōмōн, социалистическōй строителство став јукōдјаснас конкретно-практическōй быдлуња вескōдлōмō вужōмōн,—1934-ōд воō обеспечитны:

1. Народнōй овмōсын валōвōй прōдукција сōдōм 110,9 млн. шайтōз 1933-ōд воын вōлōм 91,7 млн шайт пыѳѳи, либō 21,1 прōч. вылō, сы пйыс промышленност куѳа 72,4 млн. шайтōз 1933-ōд воын вōлōм 68,5 млн. шайт пыѳѳи, либō 23,6 прōч. вылō, визму овмōс куѳа 34,7 млн. шайтōз 1933-ōд воын 29,2 млн. шайт пыѳѳи, либō 18,5 прōч. вылō, прōмыс (охота) куѳа 2,4 млн. шайтōз, черикыјōм куѳа 951 сурс шайтōз, кōрвизōм куѳа—584 сурс шайтōз.

2. Народнōй овмōс став јукōдјасас решителнōја качество показателјас кыпōдōм, техника освоитōм, уж производителност кыпōдōм, асдон чинтōм, меуулōз брак чинтōм, прōдукцијалыс качество бурмōдōм.

3. Робочōјјаслыс, колхозњикјаслыс, став ужалысјаслыс материално-бытōвōй условијōјјассō тōдчымōнја бурмōдōм да культура боксањ обслуживајтōмлыс качествомō лептōм.

Визму овмōс куѳа

1. Колхозјасōс да совхозјасōс организација да овмōс боксањ возō јонмōдōм, областыс колхозјассō болшевиетскōй колхозјасō пōртōм, колхозњикјаслыс олōмсō зајитчнōй олōмōз кыпōдан мог кызвынсō нуодōм да паскыда массōвōй политическōй уж нуодан подув вылын да медбур колхозјаслыс опытсō петкōдлан паскōдан подув вылын кызвыјонсō дорвыс коллективизација нуодōм.

2. Онја ужалыс МТС-јасōс да МСС-јасōс, вылыс 1934-ōд воō котыртан Кулōмдинса да Лузса МТС-јасōс

да Ижмаса, Усвцыльмаса да Усвусаса МСС-јасос, а сја-
жө Сөвет властөн виэму овмөслы областаы сетөм став
машинајасос да оруддөјасос тырвыјө освоитөм,
мусин ужалан (обработајтан), көзаяс дөзөритан-ужалан
да урожај идралан да скөтвиэан техника освоитөм.

3. Көча плөшщадјас 1933-өд воын 62.885 га
пыдды 69.738 гаөз паскөдө м. либө 10,8 прөч. былө;
такөд ыжыджык кыптан өдјас индысгө овощји куэа (ко-
лан во серти 44,6 прөч. былө) да картупел куэа (18,9
прөч. былө) овощји былө област пышса корөмјассө тыр-
выјө асланым производстоөн могмөдны арталөмөн, сы
пын Печераса рајонјас куэа артавсө јонжыка паскөд-
ны общјөј көза плөшщадјассө дајовощји улө (Усвинскөј
рајонын 85 прөч. былө, Тр Печорскөј куэа—50 прөч.
былө, Усвцылемскөј куэа—33,1 прөч. былө, Ижмаса куэа
—20,8 прөч. былө).

4. Урожајност кыпөдөм шөркөда сулыс 13,6
центнерыс не еша 1933-өд воын 12 цент. пыдды, шоб-
дильс 14,3 центн. 12 центн. пыдды, идлыс 14 центн.
11,5 центн. пыдды, зөрлыс 13,9 центн. 10,7 центн. пыд-
ды, аңкышлыс 14 центн. 11,5 центн. пыдды, картупел-
лыс 150 цнт. 117 цнт. пыдды, шабди көјдыслыс 3,1 цнт.
да Мутыца шабди совхоз куэа 3,2 центнерөз 2,6 цент-
нер пыдды област паста, шабди кудел куэа (волокно)
3,2 цнт. да Мутыца шабди совхоз куэа 3,5 центнерөз
2,5 ц. пыдды област паста, викалыс—150 цнт., пыш
көјдыс—3,9 ц., пыш кудел—4,5 цент, көјдыс былө ви-
калыс—40 центн., уна вога турунјаслыс—45 центн.

5. Со кушөм агромеропријатөјас нуөдөм:
совхозјас да колхозјас став көза плөшщад вылас пра-
вилнөј унапеременаа (многопольнөј севооборот) ужалөм
лөсөдөм, став көјдысјаслыс чужанлунсө төдмалөм да
најөс весалөм, тувсов көзаяс былө 1.290 000 тонна ку-
јөд да 1300 тонна пөјим петкөдөм, су көза улө да во-
лөс пыдды 165,000 тонна трунда петкөдөм, вөрса да
һурвыв мујас извескујтөм, азобистөј быдмөгјас улын
плөшщадсө 2.550 гаөз вайөдөм мусин бура ужалөм-вө-
дытөм да көзаяс бура дөзөритөм-виэөм.

6. Тувсов көза кежлө кадын лөсөдчөм,
өткаоысјас сектор куэа көјдыс фондјас тыртөм пы-

рыс-пыр помалом, феврал 15-од луноа кӱдысјаслыг чужанлун тодмалом да весалом, апрел 1-од луноа виаму ужалан машинајас, ӱруѳојас да сјјос-завод ремонтѳрујтӱм, феврал 20-од луноа производственнӱ брѳгадајаслыг производственнӱ планјас лӱсӱдӱм, совхозјасса робочӱјаслыг да колхозѳникјаслыг агрограмотност кыпӱдӱм куѳа паскыда массӱвӱј меропрѳјатѳојас нуӱдӱм.

7. Социалистѳическӱ скӱтвиѳомын вужвыјӱоныс перелом вӱчӱм да област паста гурагырыс скӱтлыд 29,1 прӱч. вылӱ не еѳа содтӱм, вӱв лыд 11,7 прӱч. вылӱ, ыжјасӱс—30 прӱч. вылӱ, порејасӱс 32,8 прӱч. вылӱ содтӱм. Колхозјасын ӱтувтӱм стада куѳа ассыныс скӱт содтӱмӱн скӱт лыд 27.315-саѳ 48.500-ӱа содтӱм, сы пыг мӱсјаслыг 17.929-саѳ 21.500-ӱа, молочно-товарнӱј фермајас куѳа скӱт јурлыд 19.000-саѳ 28.000-ӱа содтӱм, сы пыг мӱсјаслыг јурлыд —8.700 саѳ 15.500-ӱа содтӱм.

8. Став скӱтвиѳан овмӱслыг производѳительностсӱ кыпӱдӱм да лыгтӱмсӱ 30 прӱч. вылӱ содтӱм да совхозјасын, прѳгороднӱј овмӱсјасын, МТФ-јасын да колхозјасса ӱтувтӱм стадајасын вогӱгӱрса лыгтӱмсӱ быд мӱс вылӱ еѳа вылӱ 1400 мѳтрӱа да колхозѳникјас да ӱткаоыгјас мӱсјаслыг 1300 мѳтрӱа вайӱдӱм.

9. Област паста кӱрым ресурсјас 37 прӱч. вылӱ ыждӱдӱм, та мogyс виѳјас 284000 гаӱа паскӱдӱм, 1933-ӱд воын 275.600 га пыѳѳѳ, виѳјасӱ бурмӱдӱм да урожајностсӱ кыпӱдӱм, турунјаслыг да корѳе-клубѳе-плодјаслыг кӱзасӱ 4108 гаӱа вайӱдӱм 1933-ӱд воын 1748 га пыѳѳѳ, сѳлосујтӱм 70600 тоннаӱа содтӱм 1933-ӱд воын 39200 тонна пыѳѳѳ, нӱр (ветӱчнӱј) кӱрым содтӱм, ид, зӱр да гу ѳзас ставнас скӱтлы кӱрым вылӱ испӱзујтӱм, ѳзас волӱссӱ трунда волӱсӱн вежӱмӱн.

10. Скӱтлы оланѳнјас стрӱйтӱм да важјасӱ вылмӱдӱм-лӱсӱдӱм, совхозјасыг скӱтсӱ да колхозјасыг ӱтувтӱм скӱтсӱ 100 прӱч. вылӱ шоныд, кос да сӱстӱм оланѳнӱн обеспѳчѳтны аргалӱмӱн (59 прӱч. вылӱ мӱсјасӱс, 18,5 прӱч. вылӱ кукаѳјасӱс да 7,2 прӱч. вылӱ вӱвјасӱс 1933 ӱд воын обеспѳчӱтӱм пыѳѳѳ); мӱсјасӱс выл оланѳнјасӱн 70 прӱч. вылӱ да прѳспособѳтӱм оланѳнјасӱн

инјасөн 30 прөч. былө обеспечитөм, кукаңјасөс ставнас былө оланінјасөн обеспечитөм, вөвјасөс 30 прөч. былө былө оланінјасөн да 70 прөч. былө пріспособитөм оланінјасөн обеспечитөм, порејасөс 50 прөч. былө былө да 50 прөч. былө пріспособитөм оланінјасөн обеспечитөм.

11. Скөтөс дөчөритөм решітөлнөја бурмөдөм, нормајас серті правілнөја да кадын вердөм, шоньд ваон јукталөм, һајтсыс весалөм, вёсыс скөтөс зонвізаныс кадын торјөдөм, правілнөја лыгтөм, гожа кад кежлө совхозјасын, колхозјасын да сіктјасын былө пастухјасөс лөсөдөм, быд скөт јур былө 1/2 гаон арталөмөн культурнөј пөскөтїна лөсөдөм, МТФ-јасын јуралысјасы, скөтнїчаслыс, мөслыстысјасы, коңухјасы да пастухјасы ужсө правілнөја котыртөм да уждон лөсөдөм, накөд быдлунја уж паскөдөм.

12. Көрвізөм куза, организација да овмөс боксаң Устусаса да Петруңса совхозјасөс да көрвізаныс колхозјасөс јонмөдөм куза, ветеринарнөј обслуживаңнө куза да Устусаса да Іжмаса рајонјасын овмөс тајө зев төдчана јүкөдсө воқө кыпөдөм-паскөдөм куза специалнөј меропріјаттөјас нуөдөм.

13. Агрономјасөн да зоотехнїкјасөн паскыда нуөдан беседајас пыр, производственнөј совешцаңнөјас пыр, комі кыв вылын массөвөј література лезөм пыр, кружокјасын уж паскөдөм пыр совхозјасса робочөјасы да колхознїкјасы агро-да зоограмотасө паскыда кыпөдөм.

Торја јона візөдлыны сталинскөј ударнїкјас да налы кандидатјас былө, колхозјасса председателјас былө, бригадирјас былө, молочно-товарнөј фермајасын јуралысјас былө, вөв фермајасын, поре фермајасын јуралысјас былө, скөтнїчас, лыстысјас, коңухјас да пастухјас былө, на пын пырса полїтїческөј уж да квалификаціјасө кыпөдөм куза уж нуөдөмөн, сїктса да рајонувса елотјас да совешцаңнөјас кадыс кадө чукөртавлөмөн. Производствос торјөдлөмөн курсјас пыр велөдны 2587 мортөс.

Вөрлезөм куза

1. 1934-өд во первой кварталса программасө пөрөдөм куза март 1-өд лун кежлө да кыскөм куза март 15-өд

лун кежлө ештөдөм, вөрөпетөм ужалан вын закрепитөм вылө да колхозјасса бригадајасын текучесть да вежласөм бырөдөм вылө торја вкимаһнө пунктөмөн, вынјассө лучкиа сувтөдлөмөн, подсобнөј ужјас вылө медешаоң ужалан да кыскаган вын чинтөмөн, вөрлеңыјасөс сквознөј бригадајасө шымыртөмөн, бригадајас пыщкын лучкиа уж котыртөмөн, обезличка бырөдөмөн да соңордјысөм да ударничество подув вылын уж производительност еша вылө пөрөдөм куңа 4,5 кбм. да кыскөм куңа 5 кбм. лун вөв вылө кыпөдөмөн.

2. Тракторјас тырвыјө исползујтөм, обезличка бырөдөм, тујјас бөрса, тракторјас бөрса буржыка виңөдөм-дөңөритөм, лучкиа уж котыртөм да быд тракторлыг воггөрсө производительностө 8600 кбм-өң вайөдөмөн, кыскөм куңа планын индөм асдонсө тырвыјө тыртөмөн. Јитујјас тырвыјө освоитөм, быдчасса, пырса дөңөритөм-виңөдөм сы бөрса котыртөм, сутки чөжса да 2-3 комплекта кыскагөм лөгөдөм.

3. Вөчөм вөрлыг асдон чинтөмын вужвыјөныс перелом вөчөм (бөрја војасө вөрлеңан организацјајасын безхоңајственност вөсна асдон пыр кыптылис), 1934-өд воын асдонсө еша вылө 11,3 прөч. чинтөм, безхоңајственносткөд пөшщадатөм тыш нуөдөм, збыл вылө хозрасчот пыртөмөн, партијаөн да государствоөн доверитөм социалистическөј собственностиг руководителјаслыг кывкутөмсө кыпөдөм.

4. Заготовитөм вөрлыг качествосө кыпөдөм, торјөн пилочнөј керлыг ыңдасө (објомсө) област паста шөркөдә 0,370 кбм-өң кыпөдөм, сы пыне Сыктыв рајон куңа—0,420 кбм.. Кулөмдин рајон куңа—0,400 кбм., Тр.-Печорскөј куңа—0,390 кбм.

5. Кылөдчөм кежлө аскадын лөгөдчөм да сјјөс област паста успешнөја нуөдөм, төвса пурјасөмсө еша вылө 784000 кбм. вылө обеспечитөмөн, көд пыне Кулөмдин рајон вылө воө пурјавны 70 сурс кбм.. Шөјнаты вылө—110 сурс кбм., Сыктывдин вылө—120 сурс кбм., Сыктыв вылө—170 сурс кбм., Јемдин вылө—70 сурс кбм., Луз вылө—144 сурс кбм., Јзма вылө—20

сурс кбм., Уса вылө—15 сурс кбм., Усвдылма вылө—10 сурс кбм., Тр.-Печорск вылө—30 сурс кбм., Удора вылө—25 сурс кбм. Та пыг январын колө пуржавны 35 прөч., февралын—35 прөч. да мартын—30 прөч.

Пөрөдчысјаслыг, кыскасысјаслыг да кылөдчысјаслыг бытөвөј условіөјассө воэө бурмөдөм, вöрын ужалысјасөс бытөвөј обслүвајтөм вылө план сертї пуктыны индөм ыжыд средство-јассө тырвыјө да лүчкїа испөлујтөм періөмөн. Шедөдны сөстөм, кос да шоныд оланін, бур да донтөм сојан да бур, вылі качества културнөј шөјтчөг, чегавны рөбөчөј корөмјас вылө вылыган, барскөја вїөдөмсө.

Промышленност куза

1. Со кушөм производственнөј заданњөјас тыртөм:

а) вөрпїтөм куза 56.800 кбм. пїтөм материал-јас, 1933-өд воын 46.600 кбм. пыддї.

б) Лесохїмїја куза—жївїца вїјөдөм 1140 тонна, 1933-өд воын 607 тонна пыддї да сїр чукуртөм 240 тонна 1933-өд воын 50 тонна пыддї,

в) Ізшөм куза 117.000 тонна 40.600 тонна пыддї.

г) Нерп куза 24.000 тонна 7.700 тонна пыддї.

д) Чугун кїстан Нувчїмса завод куза 1.600 тонна лїтјо да поковка.

д) Стројматерїалјас куза 11 млн. кїрпїч (4,3 млн. пыддї) да 4.700 тонна ізвест (750 тонна пыддї).

е) Замша вөчан фабрїка куза 90 сурс замша 60 сурс пыддї.

ж) Консерв вөчан фабрїка куза 1.500 сурс банка консерв 270 сурс банка пыддї.

ж) Выј промышленност куза 8.330 центя. мөс-выј.

к) Сов завод куза 3.350 тонна 3.050 тонна пыддї.

з) Нган пөжалөм куза 19.122 тонна 10.600 тонна пыддї.

л) Паскыда колан төвар куза 3.480 сурс шajt дон прөдукціја лезөм 2.045 сурс пыддї.

м) Енергетїческөј овмөскуза станціјалыг мошш-ностсө 5.580 квл.өз вайөдөм 2.491 квт. пыддї 1933-өд воын.

м) В ы л ь с т р о и т е л ь с т в о к у з а н о л р а м а в ы л ö С ы к т ы в к а р с а в ö р п и м и т а н з а в о д д а к ы к р а м а в ы л ö К о ж в а с а в ö р п и м и т а н з а в о д е ш т ö d ö м d a у ж ö d н ы з а в о d и т ö м , С ы к т ы в к а р ы н к а н i ф о л d a м а j т ö г в ö ч а н з а в o d , У г ö в o j а ы н т ö ч и л а ф а б р и к а , 8.000 т о н н а в ы л ö i ç в е с к а в ö ч а н С е р е г о в с а з a в o d , С ы к т ы в к а р с а т i п o г р a ф и j a d a С ы к т ы в к а р с а н а н z a v o d с т р ö и т ö м ö н e ш t ö d a л ö м d a e к с п л o a т a ц и j a ö л e ç ö м .

н) С ы к т ы в к а р с а ц е л л у л o з н o - б у м a ж н ö j к o м б и н а т d a п у o б р a б a т ы в a j т a н Л ö к ç и м с a к o м б и н а т 1935-ö d в o ы н с т р ö и т ö м в ы л ö i з ы с к a в e л ь н ö j у ж j a c н y ö d ö м d a п р o e к т j a c л ö c ö d ö м .

н) Н е р п к у з a , i з ш o м к у z a , k ö р т p y d a j a c к у z a , ф o c ф o р и т j a c , с o в , к в a р ц e в ö j л ы a , a л e б a c t p d a c o j к у z a т ö d - м a л a н a (p a з в e d o ч н ö i) у ж j a c в o ç ö н y ö d ö м .

2. П р o и з в o d с т в o л ы c d a с т р o и т e л ь с т в o л ы c т e х н и к a c ö o c в o и т ö м , c т a в o т p a c л ы j a c a c п р o и з в o d и т e л ь н o c t ы ç d ö d ö м , т o р j ö н c ö к ы d п р o м ы ш л e н н o c t ы н 17,9 п р . в ы л ö , в ö р п и м и т a н z a v o d к у z a 10,4 п р . в ы л ö , к o к н i п р o м ы ш л e н н o c t ы н 19 п р . в ы л ö d a п и ш ç e в ö j п р o м ы ш л e н н o c t ы н 15,9 п р . в ы л ö ; т a j ö п o к a z a т e л j a c c ö o б e c п e ç i т ö м м o г ы c k o л ö o в л a d e j т н ы т e х н и k a ö н , л ы ç k i л ö c ö d н ы п р o и з в o d с т в o л ы c п p o c e c c j a c c ö , л ы ç k i k o т ы р т н ы у ç , б ы р ö d н ы o б e z м i ç k a , д ы ç d ö d н ы т e к y ç e c t (k o d i o б л a c т y в c a y н a п р e d п р i j a т ь ö j a c ы н н ö ш t a ы ç ы d - н a) , p o б o ç ö j j a c ы d a И П P - л ы б ы т ö в ö j y c л o в i j ö j a c л ö c ö d ö м ö н , к ы п ö d н ы d i c ç i п л и н a , п a c k ö d н ы m a c c ö v ö j o p d ы ç ö м d a y д a p ы ç e c t в o .

3. A c d o n ç i н t ö м c ö к ы d п р o м ы ш л e н н o c t ы н e ш a v ы л ö 6,5 п р . , Н a p k o м c н a б п р o м ы ш л e н н o c t ы н 10 п р . , в ö р п i m i t ö м ы н 6,9 п р . T o р j a j o n a v i ç d ö d ы н ы т o р j a п р e d - п р i j a т ь ö j a c л o m t a c o в m ö c v ы л ö , k o d i т y j t ö м c o c t o j a н ь ö ы н d a j o n a к ы п ö d ö п р ö d y к ц и j a ы c d o n c ö (С e р e г o в z a v o d ы н п e c k ы c c o в a c d o n a c 40 п р .) , o б e c п e ç i т н ы a c k a d ы н п e c c ö z a п t ö м , c i j ö c d o n t ö m m ö d ö м , k o c t ö м , d o n t ö g - ж ы k м e c t a a c в a j ö м , л ы ç k i , p a ç i o n a л ь n ö j a i c п o л ь з y j т н ы d a ñ e л e ç n ы г y c a в a ы н ы .

4. K ö ç a j c t в e н n ö j o p g a n i z a c i j a j a c c a ñ , c ö в e т c k ö j d a п a р т i j н ö j o p g a n j a c c a ñ п р o м ы ш л e н н o c t ö н d a к y c т a р н o - п р o м ы c л ö v ö j k o o п e p a c i j a ö н в e c k ö d l ö m c ö п e p e c t p o -

ітөм, предпріятеўјаслы да кустарнөј коопераціјалы кы-
чі лыд боксаң, а медеа ңин качество боксаң ассыныс
производственнөј задаңнөјассө тыртөмлы отсөг сетөм-
сө да выімаңнө ыждөдөм, паскыда мунаң төвар вөчөм
паскөдөм, паскыда мунаң төвар вөчөмас (производство-
ас) ыжыджык воңмөстчөм петкөдлөмөн.

5. Робочөјјаслыс материалнө-бытөвөј усло-
вйөјјассө воңө бурмөдөм, робочөј квартаіраын
да производство вылын сөстөмлун да шоныд обеспечі-
төмөн, аскадын оланінјаслыс ремонт обеспечітөмөн,
снабжајтөм бурмөдөм, ОРС-јасөс да ЗРК-јасөс вын-
мөдөм, робочөјјаслы аслыныс (індывідуальнөј) градјөр-
јас лөсөдөмын отсөг сетөм, культурнөј обслужываңнө
паскөдөм, технөическөј квалифікаціја да интернаціонал-
но-воспїтательнөј уж кыпөдөм. 1934-д воын ужавны за-
водітыс выл заводјасө кыскыны комі ужалысјас пыс
выл робочөјјасөс еща вылө 1.000 мортөс.

Жіліщно-коммунальнөј овмөс куға

1. Сыктывкарөс воңө стрөйтөм-бурмөдөм, кык
кілометр куға улчајассө вољсалөм, 12.000 кв. метр
оланін плөщад експлоатаціјаө сетөм, выл гостиңца
стрөйтөм да электросеть перестроітөм.

2. Рајоннөј центрјасын да робочөј посо-
локјасын жіліщнөј стрөітелство паскөдөм, олан
(жілөј) фонд ремонтірујтөм, тујјас да тротуарјас вөчөм,
јогыс весалөм да пујас паскыда саңітөм да колхоз-
нөј жіліщно-бытөвөј стрөітелствоын вужвы-
јөныс перелом вөчөм.

3. Стрөйтчөм кежлө аскадын став лөсөдчан уж-
јассө нуөдөм (проектірујтөм, места бөрјөм, стрөйт-
чан материалјас лөсөдөм), стрөйтчөмын сезонност бы-
рөдөм, медеа-ңин пу стрөјбајас стрөйтөмын, жіліщно-
коммунальнөј стрөітелство вылө став лөзөм средствојас-
сө тырвыјө освоітөм да стрөйтчөмлыс асдонсө чінтөм.

Транспорт куға

1. Простојјас чінтөм, медеа-ңин Печераса паро-
ходство куға (1933-д воын навігаціјаса став кад-

сыс 41 пр. усб простойяс вылө), индикаторной вын вы-
лө нагрузка ыждөдөм, баржаслыс бергөдчөмсө өдзө-
дөм, став парөвөй да Һепарөвөй флотсө лучки испол-
вуйтөм.

2. Печераса пароходство паскөдөм—парө-
вөй флот куза 300 индикаторной вын вылө да Һепарө-
вөй куза тоннажсө 15.000 тонна вылө ыждөдөм.

3. Ватуј (фарватер) жуждөдөм да весалөм,
туј индалан војса пасјас сувтөдалөм, Печера јывјас
Троицко-Печорскөз, Ежва Помөсдинөз да Сыктыв Кој-
гортөз обслуживайтөм вылө Һапкыда пукалыс флот ыж-
дөдөм, Лөкчим да Јемва јујас освоитөм.

4. 70 км. куза Удораса тракт стрөитөмлыс плансө
тырвыјө тыртөм, Сыктывкар-Мураш да Сыктывкар-Јем-
дин трактјасөс вогөгөр чөж автомобильөн ветлөм улө лө-
сөдөм, мукөд тујјассө ремонтіруйтөм да ветлыны шог-
мана выјөз вайөдөм, медса-һин Кулөмдин—Тр.-Печорск
трактөс.

5. Строительство кезлө аскадын планјас,
проектјас лөсөдөм, лыа, каржа, вөрматериалјас да-
төм, ужөн участвуйтөмлыс (трудучастийө) планјассө сикт-
советјасөз, колхозјасөз, сиктјасөз вайөдөм, најаслы ур-
читөм туј участокјас пырса дозөритөм, ремонт нуөдөм
вылө прикөпитөм. Тажө ужјассө кызвыјөнсө нуөдны ту-
лысын, муывса тувсов ужјас заводитчытөз да стрөитны
качество боксаһ бура да донтөма.

6. Сыктывкар да районјас кост сынөдти ветлөм лө-
сөдөм.

Свјаз куза

1. Пошта свјаз механичируйтөм вижөд 12 моторной
пыж да 18 автомобиль пөлучитөм да најөс эксплуатируй-
төмсө сувтөдөм.

2. Сутуга свјаз куза—Сыктывкар-Чибју-Уство-
ја-Устуса виж стрөитөм, Устусаөз сутугасө өшлө-
мөн.

3. Телефонизация куза—Сыктывкарын 500 № вылө
центральной полуавтоматической телефонной станция стрө-
итөм, Іжмаын, Шојнатыын, Кулөмдинын, Вылгортын те-

телефонной сети оборудуются да районувса центрјасос
сиктсоветјаскөд телефонјасон 96,3 пр. выло јитом.

4. Радио строительство куза—Сыктивкарын да Усть-
усян мощной коротковолновой станцияјас строитом да
районјасса став центрјасас негырыг станцияјас обору-
дуютом.

Вузасом да снабженњо куза

1. Товарбергөдчөм 94 млн. шайтоз содтом, 1933-өд
воын вөлом 71 млн. шайт пыдды, паскыда колана товар-
јас вөчөм област пышкын кыз почо јона ыждөдөм, вја-
му овмөсса прөдуктајас самозаготовитөм содтом да 10,2
млн. шайтоз колхозно базарной вузасом паскөдөм.

2. Товарлыг бергөдчөмсө кыз почо јона өдзөдөм,
товарјаслыг кујлөмсө бырөдөм, корөмсө (спроссө) төд-
мавтөг да артавтөг товарјассө нөбөмыг да областө пыр-
төмыг дугөдөм.

3. Советской вузасом решительной бурмөдөм да тө-
варјаслыг качествосө бурмөдөм вөсна, сјјос донтөммөд-
өм вөсна вермасөм.

4. Вузасан организацијаслыг финанјас боксањ ов-
мөссө ладмөдөм (упорядочитөм), пажевөј взносјас куза
кооперацијалыг ужјөзсө бырөдөм, накладной рөскөдјассө
кыз почо јона чинтом.

Војтырөс велөдөм куза

1. Выл школајас строитөм куза обеспечитны 1-өј шуп-
пөда 4 школа строитөм, Устьусаса ФЭС, Нувчимса ФЭС
да Устьнемса ШКМ строитөмөн помалөм, 1-өј шуппөда
7 школа строитөмөн помалөм да важ стрөбајассө тујана
выјөз вайөдөм, Пединститут улө здањњө строитөм, Мед-
техникум, Кулөмдинса Леспромхозуч строитөм да стрө-
итны заводитөм учебной здањњөјас да общежитијөјас по-
малөм.

2. 1934-өд во кезлө урчитны велөдчыгјаслыг вөса
шөркөф коңтингент 1-өј шуппөда школајас куза 37.100
морт, II-d шуппөда школајас куза 6.700 морт.

3. Во пом кежлө обеспечитны контингентјасөн [Пединститут куџа—210 морт, техникумјаскуџа—2032 морт, рабфакјас куџа—569 морт, ФЗУ да ФЗд типа школајас куџа—1040 морт, да организујтны кадрјасос, медеа колхозникјасос паскыда курсјас пыр подготовитом да переподготовитом.

4. Кыпөдны ужыслыг качествосө школајаслыг да кадрјас лөсөдыг учрежденьнөјаслыг, обеспечитны стабилнөј учебникјасөн, велөдчан пособіјөјасөн да челади литератураөн снабжайтөм.

5. Обеспечитны ғырысјаслыг неграмотност бырөдөм да став јөзөн латинскөј алфавит освоитөм.

6. Закрепитны велөдысјаслыг кадрјасос, кыпөдны квалификациясө да политическөј уровеньсө велөдысјаслыг.

7. Кыпөдны ужыслыг качествосө лыдыган керкајасын, гөрд пемөсјасын, клубјасын, лептыны налыг ролсө массөвөј политическөј ужас классово-враждебнөј элементјаскөд тышкасөмын.

8. Паскөдны да ладмөдны ужсө кинолыг да радио-лыг да лөсөдны комі националнөј театр.

Ҷонвизалун кутөм куџа

1. Карөс, районјасса центрјасос, рабочөј посолокјасос да сиктјасос санитаріја боксањ бурмөдөм.

2. Лечебнөј учрежденьнөјас ужлыг качествосө бурмөдөм да материалнөј базасө налыг кыпөдөм.

3. Сыктывкарын да Пуштөсын больничнөј городокјас ештөдөм да Петрунын больница строитөм.

4. Больничјасын став којкајас лыдсө 825-өз вайөдөм, пыр ужалан јасмјасын којка лыдсө 2205-өз да сезоннөј јасмјасын—5060-өз вайөдөм.

Бјуджет куџа

1. 1933-өд во сертї местаса бјуджетлыг 32 прөч. вылө содөм обеспечитөм, ыждасө сылыг 20 млн. шайт урчитөмөн.

2. Местнөј бјуджет куџа ассигнованнөјас содөмсө, медеасө социално-культурнөј учрежденьнөјас качество

боксаң бурмөдөм былө да социално-културнөй меропрі-
јаттөјас былө вескөдөм (велөдчан пособіјөјас, медицина-
ментјас, оборудовањһө да с. в.), местаса промышлен-
ност воқө паскөдөм былө, коммунално жимшишнөй строі-
тельство паскөдөм былө да віқму овмөс фінансірујтөм
былө вескөдөм.

3. Бјуджетнөй да кредитнөй дисциплина чорыда нуө-
дөм, управленческой аппарат куға һекущөм лишнөй рөс-
кодјас һе леқөм, став каналјас куға индөм доходјас
быт тыртөм, планјастөм строітельство нуөдны һе леқөм,
хозорганјас кост хозрасчот да договорнөй дисциплина
чорыда нуөдөм.

1934 өд волы колө лоны хоғајственнөй да културнөй
строітельство став јукөнјасас ужын качество боксаң по-
казаветјас вөсна тыш нуөдан воһн, социалистической
строітельствоһн вескөдлан став системасө перестраивај-
тан воһн, канцеларщина да бюрократизм вөтлан воһн,
штурмјастөг, шыбластөг, өтырышјө да пыр өткоға план
серті ужалан воһн.

Конференция щөктө Обкомөс да районувса партијнөй
організаціяјасасө вәјөдны хоғајственнөй да културнөй
строітельстволыг плансө быд еіктсөветөз, предпріјаттө-
өз, колхозөз, обеспечитны быд предпріјаттөһн да кол-
хозөһн аслыс план лөгөдөм да сіјөөс олөмө пөртигөһн ше-
дөдны коммунистјасөһн збыл былө авангарднөй рол нуө-
дөм, кыскыны робочөјјаслыг, колхозчыкјаслыг да став
ужалыгјаслыг массајассө социализм воқө нуөдөм паскө-
дөм вөсна тышө, ужалыгјаслыг олөмсө воқө бурмөдөм
вөсна тышө, дорвыв коллективізація нуөдөм вөсна, став
колхозјассө большевистскөјјассө, а став колхозчыкјассө за-
житчнөјјассө пөртөм вөсна тышө, оппортунистјаслы, клас-
сөвөј врагјаслы, кодјас зилөһн падмөдны социализм воқө
течөмсө, пөшщадатөм отпор сетөмөһн.

ВОЈВЫВ КРАЈ ДА ИВАНОВСКОЈ ОБЛАСТ КОСТЫН СКОТВИЗӨМ ПАГКӨДӨМ МО- ГЫГ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЈ ОРДЖЫГӨМ ДА ТУВСОВГӨРА-КӨЗАКАМПАҢҢӨКЕЖЛӨ ЛӨГӨДЧАН МЕРОПРИАТҢӨЖАС ЫЛЫГ

Партконференција пасјө, мыј областувса парторгаңи-
зацијаса торја җвенојаслөн гөма да шөркоҗа олыг крес-
тана паскыд массајасөн колхозној туј вылө вуҗан ка-
дө скөтвиҙөмын кулацкөј вредителствокөд зев омө-
тышыс, скөт начкөм фактјас вылө чуң пыр виҙөдөмыс,
скөт өтувтөмын перегібјас вөчны лезөмыс да социали-
стическөј скөтвиҙөм кыпөдөм вөсна большевистскөј тыш
нуөдтөмыс вәјөдисны Коми област пастваын 1933 во за-
водитчиг кежлө скөт јурлыд төдчымөңја чинөмө.

Сөмын кулацкөј вредителствокөд тыш чорҗөдөм, пе-
регибјаслыг коласјассө чорыда бырөдөм, скөт бөрсә дө-
җөр бурмөдөм да мијан партијаса радејтана вожд да
велөдыг Сталин јортлыг лозунгсө—вөчны став кол-
хозјассө большевистскөјјасөн, а колхозчыкјасөс зажиточној-
јасөн—олөмө пөртөм вылө массајасөс мобилизујтөм, парт-
організаціјалы сетисны поҗанлун дүгөдны скөт јурлыд
воҗөвылө чинөм да обеспечитны 1933 во кежлө сылыг
мыјкөыҗда бергөдчөм быдмөмлән сура гырыг скөт ку-
җа 3 пр. вылө, уҗалан скөт куҗа 1,8 пр., порсјас куҗа
43 пр. (8 рајон лыдпасјас сертө).

Сөмын тајө вөрҗөмыс зев-на тырмытөм да ңекущө-
ма-на оз обеспечивәјт 1935 во пом кежлө скөтјурлыд
кыкмындаалөм.

Ивановскөј областкөд ордјысөмын Војвыв крајлы воҗ-
за местаө петөм перјөм јылыг Војвыв Крајкомлыг шу-
өмсө олөмө пөртөм могыс да социалистическөј скөтвиҙө-

мөс став колхозникјасөс зажіточнөјјас выјөз вайөдөмын
өтік медыжыд воропө пөртөм могыс конференціја шуд:

Скөт журлыд содтөм жылыс

1. Содтыны 1934 воын сура скөтлыс журлыд ещавы-
лө 29 пр. вылө, вөвјасөс 11,7 пр. вылө, порөјасөс 320
пр. вылө да ыжјасөс 30 пр. вылө, мыј могыс:

а) візны выл чужөм кукањјас гырыс скөтлыс 100
шыс ещавылө 93-сө;

б) візны выл чужөм чањјасөс ещавылө 96-өс 100
шыс;

г) воөдчыны, 1934 вога јанвар 1 лун кешлө, ең
порө лыдыс 70 пр-ыслыс кыкыс вайөмө, 12 порөшыс
не еща сетөмөн да мукөд 30 пр. ең порөшыслыс өтчыд
вайөмө быд вайегөн 6 порөпі сетөмөн.

ч) Воөдчыны 50 пр. ыжјаслыс кыкыс балаасөм, шөр-
кода 2,5 бала сетөмөн, а мукөдјаслыс шөркодафема
быд ыжлыс 1,25 бала вайөмөн.

д) Зікөз бырөдны скөтөс хішніческөја начкалөм.
Конференціја төдчөдө торја ыжыд коланлунсө посжі
скөтвізөм паскөдөмлыс өдјас кыпөдөмлыс колхозникјас
да өткаоысјас өвмөсјасын, јаж налогјас тыртөм вылө
да колхозникјаслыс ассыныс снабжењнөсө бурмөдөм
вылө.

л) Фермајасын гырыс скөтлыс став журлыдсө ва-
јөдны 38.800-өз, 105 пр. вылө содтөмөн, сы пыщкын,
мөсјаслыс 15.800 јурөз 80 пр. вылө содтөмөн. Воөдчы-
ны быд колхозын, көні ем 15 гырыс скөтыс унжык,
МТФ котыртөм. КТФ-јаслыс лыдсө вайөдны 14-өз, сен-
јасын 210 вөв-маткаөн да котыртны вөв совхоз Печера
вылын. СТФ јаслыс лыдсө вайөдны 25-өз, сенјасын
ещавылө 300 ең порө лөсөдөмөн.

Колхозникјасөс да ужалыс өткаоысјасөс порөпіјан-
өн снабјатөм вылө быд МТФ-ын быд 20 мөс вылө
візны ещавылө 1 ең порөсөс да маслопромса да пот-
ребсітемаса быд выјзаводын візны ещавылө 3 ең
порөсөс.

е) Лөсөдны 1934 вога февралөз быд мөстөм кол-
хозниклы кукањ да асовмөсын вөвітан еща јөвсетыс

мөсјасөс вежны бурмөдөм пөрөдаа кукаңјасөн, ещавы-
лө 20 пр. таыс нуждайтчыс овмөсјассө.

ж) Мөсјасөс, көбылајасөс да ең порејасөс тырөдөм-
јассө нуөдны организованнөја, һиөткөс һе леңны бокрын
тырөавны. 37800 мөскөс тырөдны холмогорскөј да
вымскөј породаа бычјасөн, 13000 көбылаөс тырөдны
племеннөј да ошкөм ужјасөн, 1500 пореөс тырөдны
јоркширскөј породаа хракјасөн. Став рајонас 1934 вөса
арын нуөдавны скөтвиңөм куңа выставкајас.

з) Щөктыны ВКП(б) ОК-өс карбердса овмөсјаслы
да став организацијаяасса ОРС-јаслы сетавны конкрет-
нөј задаңнөјас скөтвиңөм паскөдөм куңа ВКП(б) Крај-
ком 1933 вөса нојабр 10 лунса шуөм под вылын.

Мөсјаслыс лыстөмсө кыпөдөм јылыс да скөт бөрөса дөңөр бурмөдөм јылыс

2. Кыпөдны мөсјаслыс лыстөмсө ещавылө 30 пр.
Јанвар төлысын ештөдны өтувја секторыс став мөсјассө
паспортиңрујтөм да зоңнас вуңны најөс нормајас сер-
ти вердөмө. Виңны көрым, һе леңны најөс шыккыны,
таргајтны, скөтлы сетны сөмын бур качества да бура
лөсөдөм көрым. Һе леңны сетны скөтлы шыкөм, бак-
шасөм да кынмөм көрым. Оһи-жө торјөдны, көһи сјө
нөшта абу-на вөчөма, көрым фондјас тувсөвја кад кеж-
лө. Скөтөс сјлөсөн вердөм сувтөдны та куңа индөдјас
стөча оләмө нуөдөмөн. Сетны МТФ-ын быд јуралыслы
көрым јеһиңца арталөм јылыс да раціонјас лөсөдөм
јылыс Поповлыс таблицасө.

3. Пуктыны скөт бөрөса сөләмсаң дөңөр, лөсөдны
скөт бердын ужалыс бригадајасын чорыд состав обез-
личка тырвыјө бырөдөмөн, скөтөс торја скөтһиңца, мөс-
лыстыс, кукаңвиңыс, порөвиңыс динө прикрепитөм нуөдны
стөча.

Торја вһимаңһөһи колө кыщавны уна јөв лыстыс
мөсјасөс (рекордисткајасөс), мыј могыс: стөча төдмавны
мөсјаслыс тајө группасө став МТФ-јасын да өтувтөм
стадаын, торјөдны најөс торја условјөјасө вердөм да
быдлунја дөңөр куңа, МТФ-са јуралыс кывкутөм улын.

4. Скот бөрөга бур дөчөр пуктөм, случка бура нуодом, молоднакөс быдтөм да јөв сөтөм содтөм вөсна колхозникөн јонжыка төждыгөм могыс пыр-жө сувтөдны став скөтничаслы-мөслыгысјаслы уждон мынтөм колхоз правлењһөөн мөс лыгтөм вылө вынөдөм план оломө портөм сөртү. Кукањвизысјаслы, порөвизысјаслы уждон мынтыны скөтлыс вердас да сөкта содом арталөмөн. Чинтыны уждон лунужасөн скөт бөрөга омөм качествоа дөчөрыс, вошөмјас лөзөмыс. Медбур колхозникјасөс скөт дөчөритөмын бур петкөдласјасыс, сылыс продуктивност кыпөдөмыс да молоднакөс бура визөмыс премірујтавны.

5. Котыртны бур да дугдывтөм ветобслуживањһө МТФ-са да өтувтөм стадаса скөт бөрөга, ветехнической персоналөс торја участокјас динө индөмөн, на вылө скөтвизөм бурмөдан да паскөдан уж вөсна тајө участокјасын кывкутөм пуктөмөн.

6. Стада визөмын, бур дөчөр вөсна тышын да скөтөс вердөм бура котыртөмын скөтөс пөскөвинаын визан кадө јона кыптө рольс пастуклөн. Колө пыр-жө быд колхозын да сиктын индыны пастукөн ударник-колхозникөс да честнөјжык өткаоалысөс сы могыс, медем најөс, скөтөс, пөскөвина вылө вужөдиг кежлө, велөдны торја курсјас вылын. Пуктыны мөгөн 1934 вога гөжөмын став скөтсө визны организованнөја, быдпөлөс скөтөс торјөн пастук да подросток контрол улын.

7. 1934 во чөжөн колхозјасыс став скөтсө обеспечитны сөстөм, просторнөј, југыд да шоныд скөт местајасөн, мыј могыс:

а) Стрөитны 46 выл скөтнөј двор 2970 скөт места вылө, 210 выл гідна 8300 вөв места вылө, 30 выл порөвизанијас 2910 места вылө, стрөитны выл кукањвизанијас 15700 места вылө.

б) Став выл строителство колхозјасын тырвыјө да аскадө обеспечитны проектјасөн да сметајасөн, сувтөдны быдлунја технической контрол строителство мунөм бөрөга, РајЗО штатјасө пыртны техник-строителөс. Паскыда котыртны глинөбитнөј да глинөметнөј строителство.

в) Став типөвөј скөтнөј дворјасын кодјыны јукмөсјас да лөөдны картаө водопровод, стрөитны ва шон-

танінјас пѳртјас сувтѳдѳмѳн чорыд кѳрымјас заварітѳм
вылѳ да скѳтѳс шоныд ваѳн јукталѳм могыс.

г) Быд колхозын котыртны карта волсалан матерјал
заготовітѳм, тырмымѳнја лѳсѳдѳм торјѳн-нын торф, вущ.

д) Став тѳповѳј скѳтнѳј дворјас вѳчны весаланаѳн,
жождѳк, мыј могыс быд дворын стрѳітны шоныд вевт-
ула кујѳд візанінјас да кујѳд ва візанінјас. Быд скѳтнѳј
дворын лѳсѳдны тамбур, вењтлацїја, скѳтѳс шоныд,
југыд, кос да сѳстѳм оланінјасын віѳѳм обеспечітѳм
могыс. Быд скѳтнѳј дворын лѳсѳдны термометр (гра-
дуснїк).

ѳ) Лѳсѳдны быд скѳтнѳј дворын волывлысјаслы
нїга.

е) Обеспечітны быд скѳтнѳј дворѳс ѳесачнѳј лїбѳ
прїспособленнѳј вескїѳн, а быд коњухѳс да скѳтвічысѳс
щѳткаѳн да скребнїчаѳн скѳтѳс весалѳм вылѳ.

Кадрјас куѳа

8. Прїзводствеыс торјѳдлытѳг переподготовітны
торја курсјас пыр 3185 мортѳс скѳтвіѳѳм куѳа массѳвѳј
квалїфїкацїјаа ужалысјасѳс: младшѳј лыстысысјасѳс—
1695 мортѳс, младшѳј кукањвічысјасѳс—347 мортѳс,
младшѳј коњухјасѳс—515 мортѳс, младшѳј поревїчыс-
јасѳс—28 мортѳс, младшѳј пастухјас гырыс скѳтѳс віѳѳм
куѳа—560 морт, ыжвічысјасѳс—20 морт, кролїквічыс-
јасѳс—20 морт. Нуѳдны школајас да семїнарсјас пыр
6000 мортлыс зооњеграмотност бырѳдѳм.

Прїзводствеыс мездѳмѳн торја курсјас пыр гѳтѳ-
вітны—1450 мортѳс. Поревїзан колхознѳј тѳварнѳј фер-
мајасын јуралысјасѳс—20 морт, старшѳј поревїчысјасѳс
—15 морт, старшѳј кукањвічысјасѳс—150 морт, жївот-
новѳд брїгадїрсјасѳс—70 морт, гырыс скѳтвічыс-пастух-
јасѳс—400 морт, старшѳј коњухјасѳс—430 морт, кѳр-
вічыс-пастухјасѳс—40 морт, ветерїнарјасѳс—33 морт,
вѳв дорыс куѳнечјасѳс—25 морт, старшѳј скѳтнїча-
мѳслыстысјасѳс—250 морт.

Кыпѳдны областса ШКМ-јасыс да технїкумјасыс
лѳѳѳм кадрјаслыс качествѳѳ.

Көрвізөм куза

9. Көрвізөм паскөдөмлы ыжыд төдчанлуи сетөмөн конференция шөктө Обкомлы:

а) Төлысса срукөн лөсөдны конкретнөй план көр-визөм паскөдөм куза, совхозясөн вескөдлөм јонмөдөм вылө да специалистяслыг кадрсө совхозясын, а сиз-жө Изваса да Усаса райзөјасын јонмөдөм вылө торја вни-маньё бергөдөмөн. Кыскыны көрвизыг-ударныкјасөс совхозясын да колхозясын көр стада чинөмлыг помка-јассө обсуждајтөмө, медбур пастухјаслыг көр стада сод-төмын опытсө төдмалөмө.

б) Пуктыны партја Крајком возын вопрос тундраин чемельнөй устројство ештөдөм куза да Ненец округса да Коми областса көр стада ветлан разнөй маршрутјас лөсөдөм куза.

в) Корны партја Крајкомөс лөсөдны Коми област да Ненец округын көрвизыг-јасөс снабжајтны өткоф нормајас.

Көрым база лөсөдөм да пөскөтина котыртөм јылыс

10. Содана скөт јурлыд көрымөн обеспечитөм могыс 1934 во чөжөн освоитны 5500 га выл визјас. Нуөдны медеа прөстөј виз бурмөдана ужјас (јог весалөм) 97000 га вылын, вундыны вушјас да кустарныкјас 40200 га вы-лыг, костыны нурчөм визјас 11150 га да извескаавны 1000 га виз. Агсавны ншцеалөм визјас 1500 га мында да гөрны турун көзөмөн 1600 га. Кыпөдны бурмөдөм визјаслыг да пөскөтиналыг урожај сетөмсө 15 пр. мын-да. Ужалыг да вылыг котыртчыг машинно-сенокоснөй станцияјасөс вөчны виз овмөс лучки котыртөмын центр-јасөн.

11. Лөсөдны 1934 во кезлө селосујтчан план 70 сурс тонна, сы пышкыг колхознөй секторын 50 сурс тоннаыг не ешажык. Селосујтчан ужыг жугөдны самолетсө да пуктыны специалистясөн конкретнөја вескөдлөм, селос качество, сјјөс валожитөм да визөм вылө торја вниманьё пуктөмөн. Селос план успешнөја тыртөм могыс нуөдны 15 сурс га вылыг визјас мөдпөв ышкөм.

12. 1934 воын паскӧдны турун кӧӧм 38 пр. вылӧ. Щӧктыны Обкомлы лӧсӧдны да нуӧдны меропріятвӧ-
јас семеникјас колӧдӧм могыс, кызі клевер куџа, сја
і віџыв турунјас куџа да сыыс кынзі став рајонјасын
котыртыны дӧкорастушщӧј турунјасылыс кӧјдыс чукӧр-
тӧм.

13. Бурмӧдны пӧскӧтинајас 20380 га вылын. Лӧсӧд-
ны вӧрын кынзі став пӧскӧтинајас вылын скӧтсӧ загон-
нӧј сисџемаӧн віӧм, выл ычастокјас вылӧ важ ычасток-
јас вылыс турунсӧ вердӧм бӧрын вужӧмӧн. Лӧсӧдны,
медым пастухјас олісны скӧт стада дінын пыр, лудын
оліг чӧж.

Партіјно-массӧвӧј ужјас куџа

14. Конференціја бергӧдӧ вџимањњӧсӧ областувса
парторгањизаціјалыс сы вылӧ, мыј скӧтвіӧм куџа мојјас
олӧмӧ пӧртӧм, Ивановскӧј областкӧд соціалістическӧј
ордіјисӧмын Војвыв крајлы воџа места шедӧдӧм вӧсна
тышкасӧм да Комі областӧс Сӧвет Сојузса ыжыд јӧв
фабрика јукӧдӧн вӧчӧм, корӧны быд коммунистлыс
ассыс вынјассӧ чорыда зевтӧм, большевістскӧј чорыд-
лун, классӧвӧј врагјас да сійӧ агентјас вредітӧмкӧд
њеммірйтчытӧма когасӧм. Коммунистјаслы колӧ делӧ
вылын петкӧдлыны ассыныс воџын мунан ромсӧ кол-
хознӧј массаӧс да ужалыс ӧткаолицјасӧс тајӧ ыжыд
ужсӧ решітны мобілізутӧм куџа.

15. Конференціја лыдлӧ, мыј медвоџа да медыжыд
ужӧн, кодӧс парторгањизаціјалы колӧ пырыс-пыржӧ
нуӧдны олӧмӧ, лӧс скӧтвіӧм паскӧдӧм куџа конкретнӧј
планјас быд колхозӧџ, колхозњикӧџ да ӧтка овмӧсӧџ
вајӧдӧм. Та вӧсна конференціја щӧктӧ Обкомӧс мобі-
лізутны парторгањизаціјалыс, комсомоллыс, профсојуз-
лыс, скӧтвіӧмын сталинскӧј ударњикјасылыс да најӧ
кандідатјасылыс медеа подготовленнӧј активсӧ да јанвар
тӧлыс чӧжӧн та куџа вӧчны:

а) Став колхозјасын, колхозњикјассӧ кыскӧмӧн да
ӧткаолицјас ӧтувја собранњӧјас вылын відлавны скӧт-
јурлыд сӧдтӧм куџа контролнӧј лыдпасјас, лучкіа
відлавны производственнӧј планјас скӧт дӧчӧрйтӧм,

скотной дворьяс стрөйтөм да содан скот стадалы колана көрүм база паскөдөм кууа да өткаалыс костын самообязательствоюс вөчөмөн котыртны скотвиқом паскөдөм кууа наон примітөм план закрепітөм.

б) Ештөдны МТФ-ясөн јуралыюс, скотничаяс, кукаңвиқысјас, коңухјас, порсвиқысјас да пастухјас выло автестация нуөдөм, ердөдны да вөтлавны најө радјасө сујсөм классово-чуждөј да враждебној элемент-јасөс, вөрјасөс, лодырјасөс.

Котыртны кыз общөј, сиз і зоотехническөј неграмотност бырөдөм скотвиқомын вескөдлысјас да радөвөј ужалысјас костын—скотничаяс, лыстыгысјас, пастухјас, порсвиқысјас, коңухјас да велөдны скот бөрсө примерној дөчөр пуктыны, вөчны најөс ассыныс делөсө төдысјасөн да скотвиқомын збыль ударникјасөн.

в) Содтыны скотвиқысјас пөвсын партияно-комсомолскөј прослојкасө, коммунистјасөс да комсомолчјасөс выль пөв ужјас выло јуклөмөн.

г) Став колхозјасын котыртавны любительсмыс группаяс, а сиз жө скотвиқомын инспекцияјас да котыртны налыс ужсө ВКП(б) Крајком 1933 вога нојабр 1 лунса шуөм серви.

д) Ештөдны став коммунистјасмыс зоотехническөј грамотностсө прөвөрајтөм да зоотехническөј неграмотност бырөдөм.

е) Паскыда котыртны скотвиқом бурмөдөм да паскөдөм мogyс социалистическөј ордјысөм колхозјас, сиктсөветјас да скотвиқомын торја ужалысјас костын.

16. Конференция төрјөн төдчөдө социалистическөј скотвиқомын, скотјурлыд содтөмын да бурмөдөмын ударникјасмыс, медресын сталинскөј ударникјасмыс ромсө. Конференция щөктө быд јачејкасө, быд коммунистсөс—шымыртны скотвиқомын збыль ударникјасөс почотөн, отсавны налы ас выланыс бөстөм көсјысөмјас олөмө пөртөмын, кыпөдны налыс политическөј да культурној уровеньсө, отсавны асланыс ужлыс техникасө велөдөмын.

Конференция щөктө партия Обкомс да райкомјасөс бөстны учот выло став сталинскөј ударникјасөс, скотвиқыс-ударникјас областувса да районувса слөтјас выло

тыртавын матыса колхозјас скөтнөј дворјас вылын на-
өн шефствуйтөм.

18) Профсоюзјаслы колө нуөдны практическөј меропрі-
јаттөјас ассыныс шленјассө скөтвиқөм кыпөдөмө кыс-
көм могыс. Нүөтө завком, фабком, профком да местком
оз вермыны лоны бокын колхоз, совхоз, мбө карберд-
са овмөс вылын шефствуйтөмыс, ортсын скөтвиқөм пас-
көдөмыс.

Скөтвиқөм паскөдөмын профсоюзјас воғын шөр мо-
гөн лооны: а) социалистическөј скөтвиқөмын ужалысјас-
лы колана литератураөн да общөј да зооветхическөј тө-
дөмлунсө кыпөдөмын отсасөм.

б) Скөтвиқыс-любительјаслыс группаяс да јачејкајас
котыртөм да сїө группаяссыс медбур активістјассө колхоз-
јасын, совхозјасын да карбердса овмөсјасын пыр ужа-
лөм вылө торјөдөм.

в) Специалистјасөс (агрономјасөс, ветврачјасөс, зо-
оветхикјасөс да велөдчысјасөс) агрономија да зооветхн-
ка велөдан кружокјасөн вескөдлөм вылө, а сїә-жө скөт-
лы бур дөчөр пунктөм могыс вескөдлөм вылө мобі-
лизуйтөм.

19. Сіктсөветјаслы колө лоны социалистическөј скөт-
виқөм збыл котыртысјасөн. Сіктсөветјаслы, кыз пра-
вилө, колө быд төлысын кывзыны докладјас МТФ-јас-
ын јуралысјаслыс, мбө скөтвиқыс-бригадирјаслыс да
мобілизуйтны сіктса общественностсө ердөдөм тырмытөм-
торјассө бырөдөм вылө.

Сіктсөветјаслы, сіктса производственнөј совешщан-
нөјас, скөтвиқысјас слот да сельско-көчәјственинөј сек-
цијаяс пыр колө сувтөдны быдлунја контрол, кызі кол-
хозјас пөртөны олөмө Крајкомлыс да скөтвиқөмын ста-
линскөј ударникјас крајувса слотлыс скөтвиқөм паскө-
дөм куча шуөмјассө. Колө пуктыны сіктсөветса шлен-
јас да колхозса вескөдлысјас пыр чорыд учот скөтјур-
лыд бөрсә.

Сіктсөветјаслы колө дугдывлытөг тышкасны скөт-
рөдсө бурмөдом могыс, медбур скөт вылас, рекордист-
кајас да племеннөј скөт молоднякјас вылын чорыд
учот нуөмөн да налы буржык дөчөр лөсөдөмөн.

Сіктсөветјаслы да колхозјаслы колө пуктыны торја вһымаһһө өткаоыг секторын скөтјурлыд паскөдөм да бурмөдөм вылө, скөтјурлыд да молодһак виҷөмын да воҷө паскөдөмын колана отсөг сетөмөн. Котыртны маткајасөс һөјтчөдөм (мөсјасөс, порсјасөс, ыжјасөс) колхозһөј фермаса производһемјасөн.

Һеммірһтчытөма коғасны һищһическөја скөтјурлыд чһнтөмкөд да классөвөј враг контрреволюціонһөј ужкөд, кодһ зһлө вәјөдны ужалыг өткаоыгөс өтһ мөскыг уна һе виҷөмө,

Пырыс-пыржө кутчһсны өткаоыг секторын скөтјурлыд паскөдөм да көрым лөсөдөм плаһрујтөмө. Откаоыгјасөн колхозө пырһгөн колө видлавны һәјөс колхозас бөстны поҷөмсө щөщ сы сертһ, кущөма һәјө төжысөһны скөтвиҷөм кыпөдөм вөсна.

Вескөдлыг сөветскөј органјаслы колө сһстематһическөја отсавны сһктсөветјаслы скөтвиҷөм паскөдөмын, пуктыны бур руководство сһстематһическөја контролһрујтны скөтвиҷөм бурмөдан ужсө да сһктсөвет улын скөтвиҷөм состојаһһө сертһ донјавны һалыг ужсө.

20. Төдвылө бөстөмөн, мыј скөт бөреә дөчөрһтөмын став меропрһяттөјассө збыл оләмө пөртысөн лөө һывбаба, щөктыны ВКП(б) рајкомјасөс, партјачејкајасөс паскыда һуҷдны быдлуһја массөвөј да воспитатһельһөј уж һывбабајас пөвсын, торјаһһн өткаоыг һывбабајас пөвсын, һәјөс делегатскөј собраһһөјас ужө да сһктсөвет бердса производственһөј совешщәһһө вылө кыскөмөн, кытөн видлавсөһны скөт јурлыд содтөм куҷа планјас да продуктһвноетсө кыпөдөм куҷа меропрһяттөјас.

21. Областувса партконференціја щөктө Обкомлы, став рајкомјаслы, партјачејкајаслы, комсомольскөј јачејкајаслы да став коммуһстјаслы да комсомольчјаслы социалһстһическөј скөтвиҷөм паскөдөм вөсна тыщсө пөртны орјавлытөма, быдлуһја ужө, а һе өчереда көчәјственһөј кампаһһөјас пөрадокөн. Тајө виҷ куҷаыс колө:

а) колана һөгөн сувтөдны партһјһөј да комсомольскөј вын. Конкретһө—воҷө һуөдны уж областһөј, рајонһөј да сһктса актһв пыг коммуһстјасөс да комсомольчјасөс колхозса производство вылө һндаләм куҷа, быд МТФ бердын, көһи скөтјурлыдыс 100 јурыг һе ещәжык, ко-

тыртны парторганизаціясы интитут да быд скот карта бердын комсомолскөй организаціясы интитут, скот дорын ужалыяс повсын полтвоспитательнөй уж нуодом могы;

б) быд кварталын отчыдыг не ешажык нуодны партинөй да комсомолскөй луняс сомын скотвизан вопросясон. Медвоzza отужа партинөй да комсомолскөй лун нуодны февралын, кони итожитны скотвигом куза конкретнөй планяс колхозясоз, колхозникоз да откоалыг овмосоз вайодом куза кампаньолыг ужсо, скот дорын ужалыяс повсын автестация нуодом да коммунистяслыг да комсомолчяслыг агрозоотехника куза тодом лунсо прөверитом;

в) апрель толыгын став районясын нуодны скотвигыг ударникяслыг районувса слотяс сталинскөй ударникясос да сijo ним выло кандидатясос быт щощ кыскомон. Тажо слотяс вылын итожитны товса столавөй период да индыны могяс скотос покотна вылын вигом куза;

г) ВКП(б) да ВЛКСМ ячеякаяслы дугдывлытог вилавны кушоме портчоны оломө скот дорын ужалыяслон сталинскөй ударникяслон наказясыс;

д) кварталын отчыдыг не ешажык нуодны колхозса партячеякаясын да комсомол ячеякаясын секретаряслыг парторгяскод, комсоргяскод да скотвигыг активкод отщощ кустовөй собранияяс скотвизан вопросяс куза сорниясон.

22. Конференция щокто став парторганизаціяясос боевоја кутчигны скотвигом паскодомө да сылыг качествосо бурмодомө. Визму овмосын ужалыг быд коммунистлон да комсомолчлон ужыс кутас донжавсыны скотвигом состожаныо серти, сijos дозоритом да налы оланивяс лөгодом серти.

Конференция тыр бура еско, мыј областувса партинөй организация, кулакяс да најо агентяс вредителскөй ужон немжалиттом тыш нуодом подув вылын, социалистическөй ордыгом да партино-массовөй уж нуодом подув вылын кужас кыподны социалистическөй скотвигомсо сы вылао, медым портны оломө партија Крайкомон сувтодом боевој могсо: Војвыв крайос портны јон вына јов фабрикао.

Тувсов гөра-көза кежлө лөсөдчөм куза

23. Вынсөдны Обком бјуролыс 1933-өд вога декабр 23-д лунса шуөмсө.

24. Конференція лыдлө, мыј көјдыс фондјас чукөртөм колхозјасын, а медса-нын өткаолысјас пөвсын, мүнө шогмытөма мока да сувтөдө угроза улө тувсов гөра-көза успешнөја нуөдөм.

Щөктыны Обкомөс да рајкомјасөс јанвар төлысын ештөдны көјдыс да семстрахфондјас чукөртөм. Көјдыс виэөмсө котыртны өткаолысјас асланыс воэмоэчтөм сертї, лїбө чукөртны став көјдысө өтувја амбарө, лїбө бостны быд өткаолысгыс сохранныј кырымпасјас.

25. Пыр-жө кутчїсны ремонтнөј кампањнө нуөдөмө. Став колхознөј куэнечајас бердын котыртны велөдчөм, да сізї, медым 1935-д вога ремонтнөј кампањнө кежлө быд сїктсөветын да ыжыд колхозын вөліны асланыс куэнечајас.

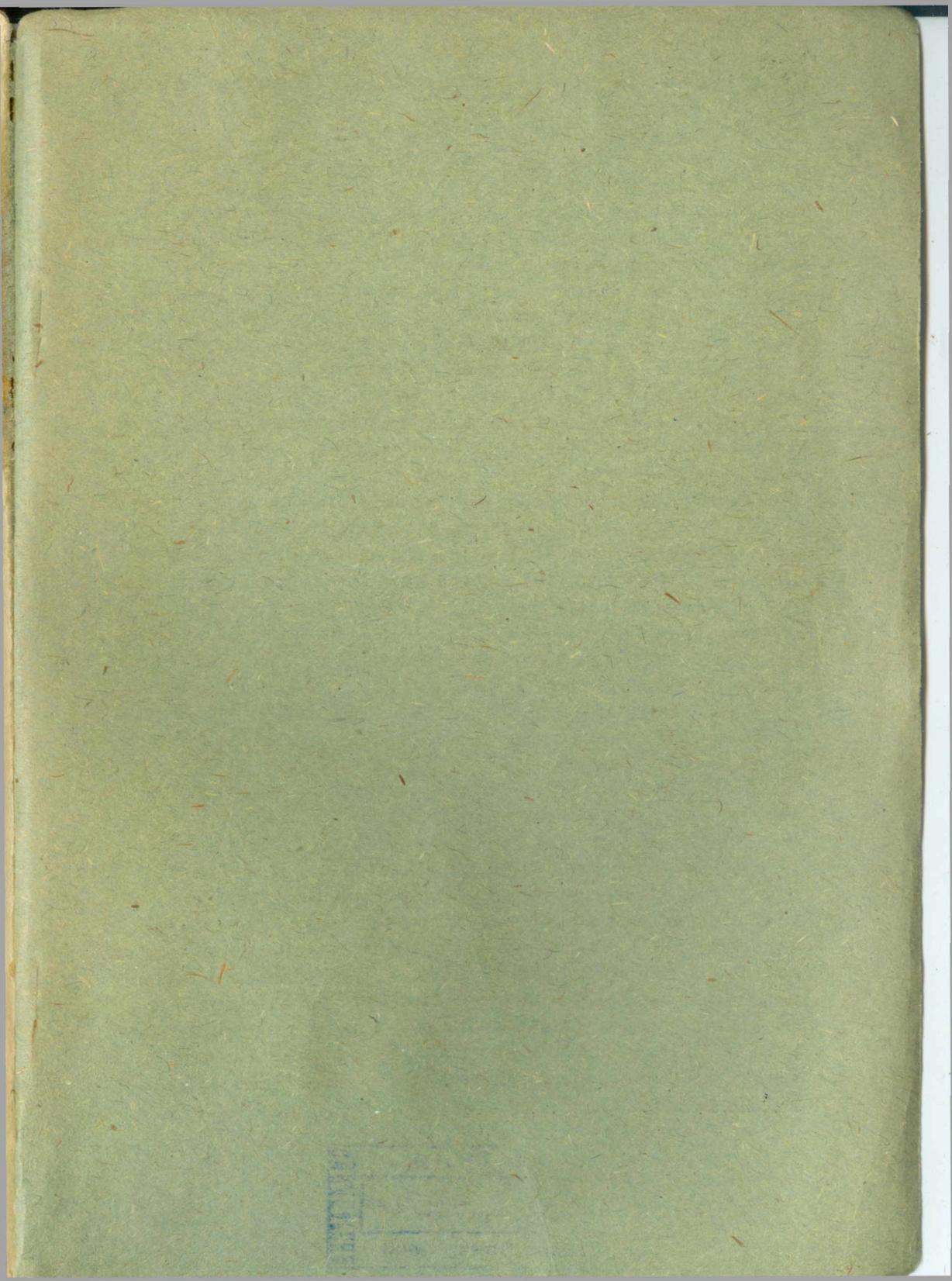
26. Соціалїстїческөј мујас вылыө ыжыд урожај бостөмын медыжыд төдчанлунсө бостө удобреньнөјасөн вынсөдөм. Сы вөсна Обкомлы, рајкомјаслы да јачејкајаслы быд жожа скөт картајасын колө котыртны кужөдсө да кужөдвасө бура виэөм (нуөдны обогатїтельнөј меропрїяттө), став колхозјас бердын котыртны пөјїм чукөртөм да тулысын кужөд петкөдан план 100 пр. вылө тыртны.

27. Пуктыны мөгөн став парторганїзаціяјаслы—бырөдны колхознїкјас пөвсыс агрозоөнеграмотност тувсовја гөра-көза кежлө.

28. Эемельнөј органјасөс щөктыны бура відлавны тулысын ежа гөрөм вылө лөсөдчөмсө, ставнас тыртны Крајкомөн сетөм ежа гөран плансө.

29. Конференція чуксалө областувса став парторганїзаціяјасөс большевїк самөн лөсөдчыны тувсов гөра-көза кампањнө кежлө да тајө лөсөдчан кад коластас классөвөј врајаскөд да најө агентјаскөд чорыд тыш нуөдөмөн, парт-массөвөј уж быдлун паскыда нуөдөмөн, воөдчыны дорвыв коллективизаціяө да сіјө под вылын бырөдны кулакөс кызі классөс, помөз пөртны олөмө Сталїн јортлыс лозунгсө—вөчны став колхозјасөс большевїстскөјөн, а колхознїкјасөс зажіточнөјөн.

Фонус 45 УР
цена коп.

11080

РЕЗОЛЮЦИИ XIII Коми Областной
п а р т и н ф е р е н ц и и
на коми-зырянском языке

КОМИ ПАРТИЗДАТ. СЫНТЯВНАР, СОВЕТСКАЯ, 24.

192702